ԺԱ· ՏԱՐԻ 3054 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 2 ԱՀԵԿԱՆ 4386 9 ԱՊՐԻԼ 1894 15 ՇԵՎՎԱԼ 1311 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	150
» »	Վեցամսեայ	»	75
» »	Եռամսեայ	»	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միասին		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած ձեռագիր կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԿՈՅՍ ՀՌԻՓՍԻՄԷ

Օրիորդ Թայիրեանց, — կամ իր բարեպաշտիկ անունովը՝ Կոյս Հռիփսիմէ, — նոր դէմք մըն էր որ եկաւ անցաւ մեր մէջէն, իր հանգանակած լուման Սիօնի գանձանակը տանելու ձգելու համար։ Երուսաղէմատան մէջ, որուն խաղաղիկ մէկ խուցը իրեն հանգստավայր ընտրած էր բարեձնորհ մայրապետը, գացի տեսնել զինքը իր մեկնելուն առջի իրիկունը։ Կ՚արժէր պահ մը անձնատուր ըլլալ այն թաղծութեան զոր այդ հնաւոր ու լռակեաց թաղին մէջ ակամայ կը զգայ այցելուն, օրուան վերջին ժամուն, երբ Մայր Եկեղեցւոյ զանգակին վանգիւնները ցերեկի կենդանութեան յետին արձագանգներն են որ կը մարին օդին մէջ ու վաղահաս շուք մը կը տարածուի անցորդներուն վրայ որոնք իրենց տուները կը դառնան անխօսուն։ Այս տպաւորութիւնը աւելի կը սաստկանայ այն ցուրտ ու մերկ բակէն ներս, որ ընտանի յարկի մը ոգեւորութենէն զուրկ՝ վանական մենոլորտի մը բոլոր ամայութիւնն ունի. փոքրիկ սանդուխ մը կը տանի դէպ ի ստորնայարկի մթին խուց մը, դոց վարագոյրներով, հին ու աւանդական կահերով, որոնց վրայ կ՚աւելնան ուղեւորի գոյքեր, ծրարներ, հանդերձներ, խառն ի խուռն ամեն կողմ։ Առաջնորդի պէտք չունէի այդ խուցը գտնելու համար։ Կովկասցիի տարազով ու արձանի պէս անշարժ սպասաւորը որ սեմին վրայ կեցած՝ իր խռպոտ ձայնով կը հարցունէր տիրուհւոյն «Թէյ ուզո՞ւմ էք», բաւական էր ցոյց տալու համար Թիֆլիզցի մայրապետին ներկայութիւնը։

Կոյս Հռիփսիմէ, հակառակ իր քառասունըութ տարիներուն և մենաստանի մէջ անցուցած կեանքին, մանկամարդ կնոջ մը աշխոյժն ու առոյգութիւնը կը պահէ իր խօսուածքին ու շարժուածքին մէջ։ Առաջին երեւոյթը, իրաւ է թէ չի համապատասխաներ այս տպաւորութեան, երբ կը տեսնես սեւեր հագուած ու գլուխն համակ սեւերու մէջ փաթթուած կին մը, մազերն ու դէմքին մեծագոյն մասը ծածկուած հաստ քօղի մը տակ որոնք եռանկիւնի ձեւով լուսամուտ մը միայն կը թողուն ու շատ փոքրիկ մաս մը թուխ, գիրուկ այտերէն որոնք դժուարաւ պարփակուած են անոնց մէջ։ Սգաւորէ մը աւելի տըրտմագնեցիկ բան մը կայ իր ամբողջ կերպարանքին վրայ, կուսակրօնութեան կամաւոր սուգը։

Բայց առաջին բառերէն, երբ սկսայ ծանօթանալ իրեն հետ, իր վառ ու թափանցիկ սեւ աչքերուն, արագ ու կենդանի խօսուածքին մէջ գտայ զօրաւոր կամքի տէր ու գերազանցապէս գործունեայ անձնաւորութիւն մը։ Անուշ ձայն մը ունի, մեղամաղձոտ շեշտով մը խառնուած, որ գիտէ բարձրանալ կամ մեղմանալ, անզգալապէս լալագին ու երկարաձիգ եղանակով մը սակայն։ Շատ մաքուր հայերէն կը խօսի, կովկասեան բարբառով, ու ժամերով կարելի է մտիկ ընել զինքը, առանց յոգնելու։

Կոյս Հռիփսիմէ Թայիրեանց իր կերպարանքովը շատ չի տարբերիր հայ մայրապետի այն տիպարէն զոր սահմանած է մեզ համար Որբանոցի բարեկէշտակ հիմնադիրը. բայց ուխտը որուն կը պատկանի, եկեղեցւոյ մէջ մասնաւոր իրաւասութիւններ տուած է իրեն և իր «քոյր»երուն։ Ասոնք դպրութենէ մինչեւ քահանայութեան, — լաւագոյն կ՚ըլլար ըսել վարդապետութեան, — աստիճանի մօտ կը բարձրանան ու մինչեւ իսկ կը սպասաւորեն պատարագի ժամանակ։ Նորընծայ կոյսերը շապիկ հագնելու և դպրութիւն ընելու միայն իրաւունք ունին, սեւ լաչակ մը առած երեսնին. հիները՝ փիլոն և ուրար կը կրեն։ Իրենց մենաստանը կը գտնուի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ, Թիֆլիզի բարձունքը, քաղաքին աղմուկներէն հեռու. միակ քահանայ մը ունի այդ եկեղեցին, Տ. Արսէն Բագրատունի, քեռորդի Մակար Կաթողիկոսին։

Եթէ բարեպաշտութիւնն ալ իր բանաստեղծական կողմերն ունի, լաւագոյն միջավայրի մը մէջ չի պիտի կըրնար ի յայտ գալ այն՝ քան Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ ուր քահանայ մը կը պատարագէ, դեռատի կոյսեր կ՚երգեն ու մայրապետներ կը սպասարկեն։ Կոյս Թայիրեանց առաջին երգչուհին, — կամ եթէ բառը պէտք եղածին չափ համեստ չէ, — «քաղցրաձայն դպիր» համբաւ ունի, ինչպէս լսած եմ Թիֆլիզ։ Աղջկնութեան ամենէն գեղածիծաղ հասակին մէջ, տասնութ տարեկան, մտած է այդ մենաստանը ուր կը ծառայէ երեսուն տարիէ ի վեր. ձեռնադրուած է Տ. Արսէն քահանային հետ գրեթէ միեւնոյն ժամանակ, Մակար կաթողիկոսէն, երբ սա առաջնորդն էր Վրաստանի և Իմէրէթի թեմին։

Ս. Ստեփաննոսի մենաստանը փոխադրուած է Ջուղայի համանուն վանքէն, որ պատմական հին հաստատութիւն մըն է, Պեհպուլեան գերդաստանին ձեռքով հիմնուած, որոնք անոր ճշմարիտ բարերարներն եղած են յաջորդաբար։ Այդ մենաստանը կը պահէ հիմակ տասնութ կոյսեր, որոնց տասներկուքը՝ ձեռնադրուած մայրապետներ ու վեցը՝ դեռատի դպրուհիներ. ասոնց մեծաւորը, կամ մայրը, ինքն ալ ազնուական սերունդէ մը, Եօխմանեան մայրապետ մըն է, կատարինէ Արղութեանց զոր գուրգուրանքով կը յարգեն բոլոր կոյսերը։

* *

Կոյս Հռիփսիմէ 3000 րուբլիի մօտ գումար մը հանգանակած է Թիֆլիզի մէջ, ի նպաստ Երուսաղէմի։

Մեզի համար հետաքրքրական էր գիտնալ, թէ ինչպէ՞ս գլուխ կեցած էր այս բարեպաշտական գործին. իր իսկ բերնէն իմացայ պատմութիւնը. 1892ի գարնան, երբ Սահակ եպիսկոպոս Խապայեան Թիֆլիզէն կ՚անցնէր, Տ. Յարութիւն Պատրիարքին օրհնութեան մէկ գիրը կը յանձնէ կոյս Թայիրեանցին՝ Երուսաղէմի գանձապետութիւնն առաջարկող. այն ատեն, Թայիրեանցի մայրը, անդամալոյծ ու ծերուկ կին մը, անկողնոյն մէջ կը տառապէր հիւանդագին. երբ կը տեսնէ պատրիարքական կոնդակը, տխուր ձայնով մը կը հարցունէ աղջկան որ գիշեր ցերեկ կը հսկէր իր սնարին մօտ.

—Հռիփսիմէ ջան, դիս պէտք է թողո՞ւս. կ՚երեւի որ գա լաւ բան է. բայց ես մենակ կը մնամ։

—Ո՛չ, մայրիկ ջան, ես քեզնից չեմ հեռանար. սիրտդ հանգիստ բռնիր։

Թիֆլիզցի մայրապետը, երբ կ՚արթնցնէր իր այս տխուր յիշատակները, աչքերը գետին կը խոնարհեցնէր ծածկելու համար արցունքի կաթիլներն որոնք կը սահէին իր սեւ քօղերն ի վար։ Վեց ամիս ետքը մայրը հոգին կը յանձնէ, ու դառնալով իր մենաստանը, կը խորհի թէ ինչպէ՞ս կարելի է մերժել Երուսաղէմի հրաւէրը, բայց նաեւ ինչպէ՞ս ստանձնել այս ծանր հոգը. միս մինակ կին մը, մայրապետ մը, հանգանակութեան ելլել։ Յաջորդ տարին, օծման հանդէսին ներկայ գտնուելով յԷջմիածին, նոյնը կը կրկնուի իրեն, հայրապետական յանձնարարութեամբ։ Ի դարձին, Թիֆլիզի կոնսիստորիան կը յանձնէ իրեն ժապաւենեալ տետրակ, կաթողիկոսական կոնդակի համաձայն, իրեն աջակից նշանակելով Տ. Արսէնը, մենաստանի քահանան։ Եւ տէրտէրն ու մայրապետ, գօտեպնդըւելով, — ինչպէս պիտի ըսէին մեր նախնիք, — կը սկսին «ժողովարարութեան»։

Կոյս Հռիփսիմէի հանգանակած գումարը թէեւ համեստ, տաժանելի յոգնութիւններով ձեռք բերուած է։ Հարիւրներով նուիրողներուն հետ շատ գործ չէ ունեցած. դիմած է միջին դասակարգին, արհեստաւորներուն, խանութպաններուն, մշակներուն, կիներուն, եւ մանրիկներով գոյացուցած է այդ նպաստը։ Թիֆլիզի շուկաներուն մէջ, ուր առաջին անգամ կը տեսնէին յարգելի մայրապետը հետիոտն, ցեխի մէջ թաթխուած, ապշած կը հարցունէին իրեն թէ ինչ գործ ունի իր վանքէն դուրս, այդ ժխորներուն մէջ։ Եւ ինք կ՚երթար դուռնէ դուռ, խանութէ խանութ։

Իր գործը դեռ չէ աւարտած. բայց շունչը Երուսաղէմ կ՚առնու, հոգեւորապէս կազդուրուելու համար։ Նուիրական քաղաքին տեսքը, անոր սրբավայրերը, ուխտատեղիները սիրտ պիտի տան իրեն աւելի եռանդով աշխատելու. այս հաւատքը ունի։ Բայց ուր որ ալ երթայ և որքան ալ յոգնի, ինք իր մեծագոյն նորընծումը կը գտնէ սրբազան ձեռքէ մը իրեն նուիրուած մասունքին մէջ որուն թխորակ քարին վրայ, սեւ մանրիկ տառերով փորագրուած է. Ուղղափառին [illegible]։

Կոյս Հռիփսիմէ քիչ օր մնաց այստեղ. Զատիկը Երուսաղէմի մէջ տօնելէ ետք, պիտի դառնայ տեսնելու Հիւանդանոցը, Որբանոցը, մեր եկեղեցիներն ու դպրոցները. Թիֆլիզ ուղեւորելէ առաջ իր կատարած քանի մը այցելութիւններէն լաւ տպաւորութիւն մը ունեցած է. իրեն կ՚ուղեկցի Թիֆլիզցի ծանօթ ընտանիքներէն Տիկին Սօֆիա Ստեփանեան։

Այս երկու ուխտաւորուհիները, մէկը կուսակրօն մայրապետ և միւսը ամուսնացած ու զաւակներու տէր, սերտ մտերմութիւնով իրարու կապուած, զիրար հոգալով և իրարու առաջնորդելով, որոնք Կուրի ափերէն մինչեւ Յորդանանի ափերը կ՚երթան, մինաւորիկ ու պանդուխտ, ջերմեռանդ հաւատքի մարմնաւորում մը կը պատկերացնեն կարծես, մեր հին բարեպաշտութեան անհետացող մէկ տիպարը, որ այլ եւս շատ քիչ կը մնայ։

ՏԻԳՐԱՆ ՍՐՓԻԱՐԵԱՆ

ԱՊՊԱՍԻԱ

Դեռ տասը տարի չափ առաջ Ապպասիա փոքր գիւղ մըն էր այնքան անծանօթ որքան յետին աւանն Ֆրանսայի և Սպանիոյ։

Այսօր Ապպասիան, ուր վերջերս բնակեցաւ Գերմանիոյ կայսրուհին և ուր իրարու հանդիպեցան Վիլհելմ Բ. և Ֆրանց Յօզէֆ կայսերը, Սան Ռեմօյի և Իտալիոյ միջերկրական կայաններուն ոսոխն ըլլալու վրայ է։

Կուարներօ ծոցին մէջ, քիչ հեռու Ֆիումէէ, առեւտրական մեծ նաւահանգիստն Հունգարիոյ, Քարսթի կրային զանգուածներուն ստորոտը, որուն գագաթը, Մօնթէ Մաճիօրէ, 1400 մեթր բարձրութեան կը հասնի, կը գտնուի այս փոքր գիւղը, որ այսուհետեւ ա՛լ եւրոպական է։

Լեռան կողերը ծածկուած են չքնաղատեսիլ սարգենիի անտառներով որք կը ձեւացունեն գմբեթաձեւ կանանչազարդ արբներ, հովանի ընդդէմ արեւին ջերմակիզութեանը։ Ծովեզերեայ զառիվայրէն ակնարկը կը տարածուի հեռուն կապուտակափայլ ալիքներուն վրայ և, ձմեռը, Տիրոլեան Ալպեաններու ձիւնապսակ կատարները, մարը մտնող արեւներէն մանիշակագոյն, երանգներու ամբողջութիւն մը կ՚ընծայեն որք պատառ պիտի երեւնային պատկերի մը մէջ, այլ որք հրաշալապէս կը դաշնաւորին իրարու՝ շրջապատող օդին մէջ։

* *

Ապպասիա թաղուած է լեռան ստորոտը, բոլորովին պաշտպանուած հիւսիսի հովերուն դէմ, ձիթենիներու, սարգենիներու, թզենիներու և շագանակենիներու մէջտեղ։ Աւստրիոյ ջերմային բոլոր քաղաքներուն մէջ ասոր կլիման է ամենէն մեղմը։ Ձմեռնային միջին բարեխառնութիւնն է 9 ու կէս աստիճան, քիչ մը վար Նիսի և Քանի բարեխառնութիւններէն որ կը հասնի 11° 5՛։ Օդը հոն աւելի խոնաւ է քան ֆրանսական ծովափները Միջերկրականի։

Թէեւ Ապպասիա պաշտպանուած է հիւսիսային հովերէն, ոչ նուազ կը նեղուի սակայն ծովեզերքի գրեթէ ամէն փըչումներէն։ Բայց վերջապէս Սան Ռեմօ աւելի ենթակայ է անոնց, և արեւելեան հովը շատ անգամ անհնարին մրրիկներ առաջ կը բերէ։

Լոմպարտիոյ երկաթուղիներու ընդհանուր տնօրէն Պ. Շուլերն է որ «գտաւ Ապպասիան» և որ ձկնորսներու այս փոքր գիւղը վերածեց ջերմային քաղաքի մը։ 1884 մարտ 27ին բացուեցաւ Ապպասիայի հանրային բաղնիքը։ Անկէ ի վեր երթալով կը մեծնայ և կը շէննայ, և այսօր օթէլներու ու ամարանոցներու զանգուած մըն է։

Լոմպարտեան երկաթուղիներու ընկերութիւնը բազմաթիւ շէնքեր կառուցած է և վարձքերու առասպելական գիներէն դատելով, յուռի շահաւէտութիւն մը չէ բրած։ Մինչ Սան Ռէմօյի մէջ կարելի է 6,000 ֆր. վարձագինով բաւական ընդարձակ ամարանոց մը բռնել մեծ պարտէզով, Ապպասիայի մէջ 10—12,000 ֆրանք վճարելու է։

Փետրուարի կէսէն հիւրերը կը սկսին խռնել հոն. աւստրեան ազնուականութիւնը, դժբախտ Ռոտոլֆ արքիդուքսին օրինակէն հրապուրուած, Ապպասիան ըրած է իր Թրուվիլը և բազմաթիւ վիլլաներ կառուցած է հոն։

* *

Գաւառ քաղաքը շրջապատող երկիրն, աղքատ գաւառ մըն է, որուն բնակիչները, ազգագրական ճշմարիտ մոզաիկ, կը բաղկանան խրուաթներէ, սլաւոններէ, իտալացիներէ, տալմաթներէ և այլն։ Տասնըչորս որոշ ցեղեր կը համրուին հոն։ Ծովեզերեաբնակները համեմատաբար բարեկեցիկ են. ձկնորսութիւնն ու նաւարկութիւնը բաւական աղէկ կ՚սնուցանեն զանոնք, բայց ներքին գեղացիները խեղճ են։ Սնապաշտութիւնը իր բովանդակ զօրութեամբը կը տիրէ հոն. վերջերս իսկ, Ապպասիայի բնակիչները գերեզմանոցին մէջ կ՚այրէին խարախօճօլօղ մը։

Լեռան մէջ աւելի դէշ է, կատարեալ թշուառութիւն կը տիրէ։ Կուսային հողը գրեթէ բան մը չարտադրեր։ Ողորմելի հիւղակներ, չափազանց աշխատութենէ եւ ծոմապահութենէ ձեւափոխուած կիներ, գրպլեագգլեայ տղաքներ որք վտիտ ոչխարներ և ծիւրած էշեր կարածեն։ Աւասիկ հոն գտնուածը։

Ծովեզերեայ բնակիչներն աւելի կորովի են։ Կիներն ընդհանրապէս գեղեցիկ են, բայց յոյժ ծանր բեռներէ տձեւցած։

Գերմանիոյ կայսրն ու կայսրուհին բընակեցան Անճիօլինա և Ամալիա անուն երկու ամարանոցներուն մէջ։ Առաջինը բաւական համեստ շէնք մըն է, զոր կը շրջապատէ փառաւոր պարտէզ մը, որուն պատշգամները ծովուն վրայ կը նային և ուսկից կ՚երեւայ Վէլիա կղզին և մէկ կողմէն Ֆիումէի նաւահանգիստն ու միւս կողմէ Իստրիոյ եզերքը։

Այս վիլլային մէջ, զոր նախ գնած է Վիմբֆէն կոմսը, շատ անգամ բնակած է Սթեֆանի արքիդքսուհին որ նկարած է զայն ամեն մասերով։

* *

Ապպասիայի ամենէն մեծ հրապոյրն է շահեկան ուղեւորութիւններն որք կը կատարուին հոն ամեն կողմեր։ Տեղւոյն անունն իսկ կը նշանակէ աբբայարան և կը յիշեցունէ թէ ատենօք պենետիկդեաններու վանք մը կը կանգնէր հոն միջին դարուն, որմէ մատուռ մը և երեցատուն մը կը մնան հիմակ։

Բայց Ֆիումէ մէկ ժամ հեռու է կառքով, իսկ շոգենաւով քառասնըվեց վայրկեան։ Ծովեզրի ճամբան հրաշալի տեսարաններ կը պարզէ զբօսաշրջիկներու աչքին առջեւ։ Վէլիա կղզին շատ հետաքրքրաշարժ է, իր միշտ սեւազգեաց բնակիչներովը։

Ապպասիաէ քիչ հեռու կը գտնուի Ուսքօքներու նախկին քաղաքը՝ Զէնկ. Ուսքօքները ծովահէն ազգ մըն էին որք անխտիր ամեն մարդ կը կողոպտէին։ Ժորժ Սան նկարագրած է զանոնք իր Ուսքօք վէպին մէջ, իր նկարագրական հանրածանօթ տաղանդով։

Անոնք որ վերելքներէ չեն վախնար, կ՚արժէ որ Մօնթէ-Մաճիօրէն ելլեն, ոչ թէ իր քարուտ եւ մերկ գագաթներուն համար, այլ ամեն վայրկեան պարզած գեղեցիկ տեսարաններուն համար։ Ապպասիայի վերեւը Քասթուա գիւղը կը ցցէ իր միջնադարեան հին պատերը, ծովեզերքին երկայնութիւնովը. Վօլօսքա, Իքա՝ բովանդակ Իստրիոյ մէջ հանրածանօթ ուխտատեղին, Վէբրինաց, ամրան ճամբորդութիւններու կեդրոններ են։

ՊՐՈՖԷՍՈՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Մոսկուայի Համալսարանի պրոֆէսոր ճանաչուած Ներսէս Յ. Ներսէսեանի կենսագրութիւնն ու թաղման նկարագրութիւնն հրատարակեցինք արդէն։ Աւասիկ երիտասարդ գիտնականին դագաղին վրայ իրաւաբան Ստեփան Մամիկոնեանի կողմէ արտասանուած դամբանականի մէկ մասը որ ի վեր կը հանէ հանգուցեալին բնաւորութիւնն ու արժանիքը։

Մինչեւ Ներսէսեանի բարձր գիտութեան մէջ հանդէս գալը, մեզանում՝ հայերիս մէջ՝ երեւացել են թէեւ լաւ հայագէտներ, արեւելագէտներ, մասնագէտներ այս և այն ճիւղի մէջ, բայց ոչ երբէք մի գիտնական չէր երեւացել իրաւաբանական բարձր գիտութեան մէջ։ Այս հրաշալի տաղանդը փայլեց հանգուցեալի մէջ 1871 թ. այն ժամանակ, երբ ռուս գիտնական պրոֆեսոր Կաւելինը, որ մի խիստ և գիտութեան հետեւող մարդ էր, ծերութեան պատճառով թողեց Մոսկուայի կայսերական համալսարանի իրաւաբանական ֆակուլտետի ամբիոնը, որի վրայից ինքն էր դասախօսում, և առանց տատանուելու՝ իւր տեղը հանգուցեալ Ներսէսեանին առաջարկեց, որ 1871 թուականից մինչեւ այժմ արիութեամբ և օրինակելի կերպով կատարեց իւր ծանր և վսեմ պաշտօնը։ Հանգուցեալը բնութեամբ հեզ էր և բարի. առանց խտրութեան ազգի և կրօնի, բոլոր ուսանողների դժուար, նեղ և յուսահատ վայրկեաններին օգնում էր նրանց բարոյապէս և նիւթապէս. կարճ խօսքով ձեռքերն եկածը չէր խնայում նրանց։ Բացի սրանից, թէեւ հանգուցեալը մեր հեռաւոր ազգայինների հասարակական գործերի մէջ չէ մասնակցել, բայց տեղիս հայոց հասարակական գործերով հետաքրքրուել է եւ, 1884 թ. բարձրագոյն հաստատուած կանոնադրութեան դրութեան համաձայն, ջերմ սրտով մասնակցել է տեղիս բոլոր ծխականների ընդհանուր ժողովներին, որպէս հասկացող և պարտաճանաչ ծխական։ Երկար ժամանակ է, որ հանգուցեալ Ներսէսեանը տեղիս հայոց եկեղեցիների խորհրդարանի եռանդուն գործող անդամներից մինն էր։ Նա օրինակելի և պարտաճանաչ մի մարդ էր։

Ներսէսեանի մահով մենք, Մոսկուայի հայ հասարակութեան անդամներս, կորցրինք ենք մի թանկագին մարդ, որ իւր բարձրաթռիչ խելքով, բեղմնաւոր հասուն մտքով և իւր հեզահամբոյր բնաւորութեամբ հասարակութեան օգտին մատուցած իւր անխարդախ ծառայութեամբ տեղիս հայ հասարակութեան անուան փառք եւ պատիւ էր բերում։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (208)

ԺԻՒԼ ԼԵՐՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՉԱՐԸ

Ուղեւորութիւնը կարճ եղաւ. մակոյկը դարձաւ ժայռի մը շուրջը որ, ցից կերպով դուրս կը ժայթքէր խորքերէն և որ հսկայ պահակի մը կը նմանէր։ Յետոյ Ժաք նշմարեց խումբ մը բնակարաններ, սեւորակ սիլուէտներ, որք հազիւ կը լուսաւորուէին մէկ քանի լոյսերէ։

Եզերք հասան։ Եւ իր առաջնորդին մէկ նշանովը Ժաք ցամաք ելաւ։

Արագութեամբ քալեցին, անձուկ գըրուիններու մէջ մտնելով։ Ձկնորսի ուռկաններ կը կախուէին ցած դռներէ։ Օդին մէջ այն տաք և պալարիկ բոյրը կար որ կը լեցունէ նաւահանգիստները։

Վերջապէս հասան աւելի ընդարձակ հրապարակ մը, կանգ առին տան մը առջեւ որուն վրայ լապտեր մը կախուած էր և որ սա արձանագրութիւնը կը կրէր՝ սեւ փայտի մը վրայ դեղնագոյն նկարուած.

ՄԱԼԱԳՐԷԳ ԵՒ ԸՆԿ.

Ժաքը լայն խուց մը մտցուցին, որ կը լուսաւորուէր միացող կանթեղէ մը և ուր փայտէ նստարաններ կային, որոց վրայ զանազան ձեւերով նստած էին նաւազի զգեստով մարդիկ։

Դրան մը վրայ պղնձէ տախտակ մը կը փայլէր սա բառով.

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ժաքին առաջնորդը զարկաւ դրան։

—Մտէք, գոչեց ձայն մը ներսէն։

Եւ Ժաք գտնուեցաւ խուցի մը մէջ ուր լեցուած էին թուղթեր եւ արձանագրութեան տետրեր։

Դրան դիմացը, սեւ փայտէ սեղանի մը առջեւ, որ ծածկուած էր ծովային գործիներով, մարդ մը նստած էր։

Կանանչ լուսարգելով լամպար մը կը լուսաւորէր խորշոմած երես մը, կարճ կտրուած գորշագոյն մազեր, անկիւնաւոր դէմք մը։

Կանանչ ակնոցներ կը ծածկէին դէմքին վերի մասը։

—Ա՛հ, մեր երիտասարդն է, ըսաւ ծերունին։

—Պ. Մալազրէգ, ըսաւ Ժաքին առաջնորդը՝ անոր ցուցնելով նստող մարդը։

Ժաք խոնարհեցաւ։

—Նստեցէք, պարոն, ըսաւ Պ. Մալազրէգ բեկբեկ ձայնով մը։

Դուռը նորէն գոցուած էր։ Մինակ էին։

Պ. Մալազրէգ իր գրասեղանին վրայ ծռեցաւ, գզրոց մը բացաւ, տետր մը դուրս հանեց, զոր սկսաւ թղթատել։

Յետոյ, իբրեւ թէ փնտռուած տեղեկութիւն մը գտնելով, ետին դարձաւ, դարակի մը զսպանակը շարժեց և նամակ մը առնելով մէջէն՝ դրաւ իր առջեւ։

Մատերուն ծայրովը մէկ քանի նամակներ շօշափեց. յետոյ, անոնցմէ միոյն վըրայ կենալով.

—Պարոն Ժա՞քն էք, հարցուց։ Ա՞յս է ձեր անունը։

—Այո, պարոն։

—Ուրիշ անուն չունի՞ք։

—Ոչ։

—Սակայն, եթէ չեմ սխալիր, Շէվալիէ կոմս տիտղոսը կրած էք...

—Արդարեւ, պարոն։ Բայց շատ պատճառներ ունիմ կարծելու թէ այդ անունը ինծի չէր պատկաներ։

—Հոգ չէ։ Դո՞ւք էք որ մահուան դատապարտուեցաք։

Հարցումն այնքան բուռն էր, որ Ժաքի գանկին վրայ ինկաւ լախտի հարուածի մը պէս։

—Մահու՛ան, թոթովեց։ Այո... ես եմ...

—Հ՛ը, հ՛ը, խնդաց ծերունին։ Անախորժ վայրկեա՛ն... Բայց վերջապէս չըզխատեցին ձեզի, հէ՞։

Եւ աղէտալուր բառը չէշտեց՝ ձեռքը սեղանին զարնելով։ Խուլ աղմուկ մը ելաւ որ սարսռացուց Ժաքը։

Երիտասարդը լռեց։ Կը մտածէր թէ երազակծութեան մը չէ՞ր ենթարկուած։ Այդ ծերունին կը վախցունէր զինքը։

Բայց Պ. Մալազրէգ գոցեց նամակը, և երկու արմուկները սեղանին վրայ դնելով, ծնօտը ձեռքերուն կրթնցուց, Ժաքին վրայ սեւեռելով ակնոցներուն տակ ծածկուած ակնարկները։

—Լա՛ւ, ա՛լ չխօսինք անոր վրայ։ Դուք երիտասարդ էք... երկար ատեն պիտի ապրիք դեռ։ Հիմակ մտիկ ըրէք. իմ ով ըլլալս չէք գիտեր։ Ես Մալազրէգ կը կոչուիմ — Մալազրէգ և Ընկ. — նաւայարդար եմ, քիչ մը մաքսախոյս, բաւական խորամանկ, քաջասիրտ և կորովի տէր։ Ինծի դիմեցին... ո՞վ, ո՞ւր... ետքէն պիտի իմանաք, և ըսին ինծի թէ երիտասարդ մը, խստութեամբ դատապարտուած, շընորհման պիտի արժանանար, բայց պայմանաւ որ նոր կենցաղ մը սկսի։ Հաստատուն ցամաքը չաջողելով իրեն, ծովը պիտի փորձէին... հէ՛, հէ՛, ի՞նչ կ՚ըսէք...

—Դեռ աղէկ չհասկցայ ձեր միտքը, ըսաւ Ժաք, որուն սիրտն ուժգնօրէն կը բաբախէր։

—Շատ պարզ է սակայն։ Ուղեւորութիւն մը կը պատրաստեմ... հեռաւոր, շատ հեռաւոր երկիրներ պիտի երթանք... քանի մը տարուան ճամբորդութիւն... վտանգներ պիտի կրենք, պայքարներ պիտի մղենք... մեզի հետ ճամբայ պիտի ելլէք... հասկցա՞ք...

—Իմ պաշտպաններուս կողմէ ինծի շընորհուած պայմա՞նն է այդ։

—Այո։ Եւ երբ ինծի բացատրեցին ձեր բնաւորութիւնը, ես պատասխանատու եղայ ձեզ.. Տեսնենք չխաբեցա՞յ... Տկար էք, մինչեւ հիմակ դէշ ուղղութեան հետեւեցաք, բայց տրամադի՞ր էք դարմանելու կորսուած ժամանակը...

—Այո, հարկաւ։ Աղէկ դատեր էք զիս, գոչեց Ժաք։

—Հ՛ը, հ՛ը, պատճառն այն է որ մարդերու փորձառութիւնն ունիմ... Այդ փոքր յանցանքները կը փրծէ մարդ, բայց սիրտը բարի կ՚ըլլայ... Ուրեմն կ՚ընդունի՞ք։

Ժաք ոտքի ելաւ.

—Պարոն, ըսաւ, չեմ գիտեր ինչպէս երախտիքս յայտնեմ ձեզ... Այո, իրաւունք ունիք, անհամբեր եմ անցեալը դարմանելու, կորովի և հաստատամիտ մարդ ըլլալս հաստատելու... բայց թոյլ պիտի տրուի՞ ինձ փափուկ կէտ մը հասկնալ...

—Հարցուցէք, բարեկամս, հարցուցէք։

—Գաղտնի պաշտպաններուս վրայ խօսեցաք ինծի... կը պաղատիմ որ անոնց անունն ըսէք ինծի։

Պ. Մալազրէգ աննշմարելի սարսուռ մը ունեցաւ։ Եւ եթէ իր երեսը ստուերի մէջ չըլլար, Ժաք պիտի կրնար տեսնել անգութ ժպիտ մը անոր շուրթերուն վըրայ։

—Խոստացայ գաղտնի պահել, ըսաւ ծերունին. բայց ի՞նչ հոգ, ես վստահ եմ ձեր վրայ։ Արդէն ծովին մէջտեղը անգաղտնապահութիւն չպիտի ընէք։

—Խօսեցէ՛ք, պարոն, խօսեցէք։

—Ազնուական կին մըն է որուն քանիցս հանդիպեցաք Փարիզի մէջ։

—Տիկին տը Ֆավրէ՛յ, գոչեց Ժաք։

—Թե՛րեւս, ըսաւ ծերունին քրքջելով։ Բայց ինչ ալ ըլլայ ձեր պաշտպանին... կամ պաշտպանուհիին անունը... վստահ եղէք թէ աղէկ ձեռքերու մէջ կը գտնուիք։

—Ա՛լ չեմ հարցուներ... կը հնազանդիմ... գոչեց Ժաք։

—Աւելի աղէկ, թէ՛ ձեզ և թէ մեզ համար... Կ՚ազդարարեմ ձեզ թէ շոգենաւին մէջ կարգապահութիւնը խիստ պիտի ըլլայ... վստահ եմ ձեր հնազանդութեան վրայ։

—Պատասխանատու եմ ես ինծի։

—Մնաց որ, յուսամ թէ ուղեւորութիւնն անարգել պիտի կատարուի։

—Աշխարհի ո՞ր մասը պիտի ուղղուինք։

—Դէպ ի Քամպոճ։

Այս պահուս դուռը նորէն կիսովին բացուեցաւ, և Ժաքին առաջնորդող մարդը ներս մտաւ, Պ. Մալազրէգի մօտեցաւ և ցած ձայնով մէկ քանի խօսք փսփսաց անոր ականջին։

—Ա՛հ, ա՛հ, ըրաւ նաւայարդարը, մեր գիտո՛ւնը... լա՛ւ... Պարոն, աւելցուց Ժաքին դառնալով, հաճեցէք ընկերանալ իմ տասնապետիս...

Այս կերպով Ժաք հասկցաւ հանդամանքն այն մարդուն որ զինքն առած էր ոստիկաններուն ձեռքէն։

—Շոգենաւ պիտի տանի ձեզ, աւելցուց Մալազրէգ։ Վաղը առտու կանուխ ճամբայ կ՚ելլենք։

—Պատրաստ եմ, ըսաւ Ժաք։

Դուրս ելաւ։ Սեմին վրայ իր դէմը ելաւ տարօրինակ արարած մը, վեց ոտք հասակով, սարսափելի նիհարութեամբ, խոշոր մեծ աչքերով որք կը շողային մըթին յօնքերու խորը։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 9/21 ԱՊՐԻԼ, 1894

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՄՈՒՐԻ ԿՂԵՐԸ ՄԵՐ ՄԷՋ

Երէկի խմբագրականաւ հակիրճ տեսութիւն մը կ'ընէինք Փրանսացի կղերին բարոյական և ընկերական արդի վիճակին վրայ, ինչպէս կ'երեւի նոյն իսկ սենպուիկ գրողներու նկարագրութիւններէն, և կը ցուցնէինք թէ այս կղեր այնքան աւելի յարգուած է որքան իր վարդապետութեանց համաձայնընթացք ունեցած է։ Հարիւր տարի առաջուան հակակրօն և հակակղեր եղելութիւնք ուղղակի հետեւանք էին ո՛չ միայն թերահաւատութեան այլ և կղերին անարժան անդամներուն յառաջ բերած ընդհանուր արամութեան։ Այն ատեն, այս կղեր տեսակ տեսակ արօրինութեանց պաշտպան կը ձեւանար, աչք կը գոցէր ամէն կերպ բարոյական զեղծումներու, և ժամանակին քաղաքական իրողութեանց աւելի մերձակից կը հանդիսանար քան քննադատ։ Բարուց ընդհանուր թուլացման մէջ դժբախտաբար կղերն ալ իր բաժինն ունէր, և օրուան ականաւորներուն գէթ ընթացքն հրապարակաւ նշաւակողներ կղերին վարմունքն ալ մասերնին փաթթելու իրաւունք կ'ունենային։ Բայց այն արկածներ որք արեւմտեան Եկեղեցւոյ գլխէն անցան հարիւր տարիէ ի վեր, անօգուտ չեղան կղերին համար ալ։ Արդի կղերն աւելի ուսեալ է, աւելի պարտաճանաչ, աւելի գործունեայ՝ ժողովրդեան ամէն դասերուն այլ մանաւանդ խոնարհ դասերուն օգտին համար։ Բազմամարդութեան աւելնալուն հետ եկեղեցականաց թիւն աւելցած է, բայց գայթակղական ընթացքի մէջ գտնուող եկեղեցականներու թիւը պակսած է քան աւելցած, թէեւ հիմակ ամէն ժամանակէ աւելի են կղերական զեղծումներն ուշի ուշով դիտողներ, թէեւ հիմա շատ աւելի են նշաւակման պատեհութիւնք ու դիւրութիւնք։

Եթէ այս արեւմտեան և մասնաւորապէս Փրանսական միջավայրին մէջ ամուրի կղերը կրնայ զերծ մնալ բամբասանքէ. եթէ ամենէն աշխարհիկ, ամենէն թերահաւատ գրիչներն անգամ կը հարկադրին խոստովանիլ թէ ամուրի կղերն իրաւցնէ մաքրակեաց և պարկեշտ մարմին մ'է, համեմատաբար որչափ դիւրին պէտք է ըլլայ ամուրի կղերին՝ ուրիշ երկիրներու և տարբեր միջավայրերու մէջ զերծ մնալ բամբասանքէ, ուր որ մանաւանդ գայթակղութեան առիթները չեն կրնար նոյնքան զօրաւոր ըլլալ։ Թէ ամուրի կղերն ինքնին օգտակար հաստատութիւն մ'է թէ ոչ, տարբեր խնդիր է։ Այս մասին կարծիքները կը զանազանին, և ամենէն աւելի տարածուած կարծիքները չեն միշտ ամենէն ուղիղ կարծիքները։ Բայց սա անժխտելի է որ այն եկեղեցականք որք անգամ մը կ'ուխտեն ամուրիութիւն, թէ պարտական և թէ կարող են պահել պահպանել իրենց ուխտն, և պարկեշտութեան առաջին օրինակն իրենց անձին վրայ ընծայել։ Ապա թէ ոչ, աւելի աղէկ էր որ բնաւ չմտնէին եկեղեցական կարգի մէջ. զի քար գայթակղութեան ըլլալու միայն կը ծառայեն։ Ամուսնացողներուն այս կղեր ինչպէս պիտի պատուիրէ հաւատարիմ մնալ իրենց ամուսնական ուխտին՝ երբ ինք չի կրնար հաւատարիմ մնալ իր կուսակրօնութեան ուխտին։ Մարդկօրէն մտածելով, շատեր կը կարծեն թէ այսպիսի ուխտի մը հաւատարիմ մնալ անկարելի է։ Բայց թո՛ղ թէ շատ բժիշկներ՝ բնախօսական նկատողութիւններով՝ կը հաստատեն թէ ամուրիութեան ուխտ մը, ինչ ինչ բնաւորութեանց համար մանաւանդ, անգործադրելի բան մը չէ, բայց ո՞վ կը պարտաւորէր զինքը այսպիսի լուծի մը տակ մտնելու, որուն համար Առաքեալն իրաւամբ ըսեր է ժամանակաւ թէ կարողը թող առնէ։ Բայց ուխտը քանի որ եղած է անգամ մը, և խելահաս տարիքի մէջ եղած է, —ի՛նչ ըսել կրօնային հաւատքի, ի՛նչ ըսել մեղքի երկիւղին, գէթ ընկերային պարկեշտ մարդու արժանապատուութիւնը բաւական արգելք մը պէտք է ըլլայ փորձութեան մէջ իյնալու, կամ ուխտադրուժ գտնուելու։ Հա՛րկ է ըսել թէ այն եկեղեցական որ այս զգացումներու ո՛չ մին կը տածէ ո՛չ միւսն, —որ ո՛չ հաւատացեալ է, ո՛չ ալ պարտաճանաչ և պատուաւոր մարդ, —արժանի չէ իր վսեմ կոչման։

Մեր մէջ եկեղեցականութիւնը ծուռ հաշիւ մ'ըրած կ'ըլլայ եթէ կարծէ թէ որովհետեւ մեր մէջ Եկեղեցին բացառիկ դիրք մ'ունի՝ բացառապէս աչք կը գոցուի և պէտք է գոցուի եկեղեցականութեան անդամներուն թերի վարմունքին։ Հանրային կարծիքին վրայ եղած տպաւորութիւնք մէկ օրէն միւսը չեն յայտնուիր, արեւելեան հասարակութեանց մէջ մանաւանդ որոց անտարբերութիւնն աւանդական է։ Բայց առիթներ կրնան ծագիլ որք ցոյց տան թէ նոյն իսկ այն արեւելեան միտք բոլորովին անտարբեր գտնուած չէ բարոյական և հոգեւոր կարգի առարկաներու զորս շարունակ կը դիտէ իր շուրջ։ Եթէ երբեմն դիտողութիւններ կը լսուին, մեր եկեղեցականաց ուսումնական չըլլալուն համար չէ միայն։ Թէ քահանայից և թէ ամուրի եկեղեցականաց բարոյական վիճակն ևս խմբագրական չափ ուշադրութիւն կը գրաւէ յաճախ։ Եկեղեցական մը որովհետեւ տգէտ է, չի հետեւիր անպատճառ թէ անպարկեշտ ըլլայ միանգամայն, եթէ փոքր ի շատէ իր պաշտօնին կոչումն ունեցող մէկն է։ Մեք տեսած ենք ուսեալ եկեղեցականներ որք անուսումներէն աւելի բամբասուած են, և իրաւամբ բամբասուած։ Եկեղեցականութեան վրայ մտքի ձիրքերէն աւելի սիրտի ձիրքերն են որք կ'ազդեն հանրութեան, և բարոյականի պակաս մը չի ներուիր այն ինչ եկեղեցականին՝ խորհելով թէ լեզու մը աւելի գիտէ նա։ Բան մը այնքան չի տկարացներ Եկեղեցւոյ բարոյական ոյժն որքան նոյն Եկեղեցւոյ պաշտօնէից բարոյական անարժանութիւնը։ Բան մը քարոզել և ուրիշ բան գործադրել ամէն վիճակի մէջ կեղծաւորութիւն է, ամէն դիրքի մէջ աններելի է, բայց մանաւանդ եկեղեցականութեան մասին անհանդուրժելի է։ Հետեւապէս, երբ «ժամանակիս թերահաւատութեան հոսանքէն» կը գանգատինք, չկարծենք թէ միակ պատճառը մեր տղոց գաղղիերէն կարդալն է։ Բ. Գ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Այս երկուշաբթի Սըր Ուիլեըմ Հարքորդ 1894—95 տարւոյ ելմտացոյցը ներկայեց Երեսփոխանական ժողովոյն։ Միայն այս ժողովը կը քննէ և կ'որոշէ ելմտացոյցը։ Լորտերու ժողովն անոր չի խառնուիր։ Ծախքերը կ'ենթադրուին 95 1/2 միլիոն անգլ. ոսկի, հասոյթները 91 միլիոն։ Բայց գոցելու համար կ'առաջարկէ գարեջուրի և ոգիներու (սփիրթ) տուրքերը բարձրացնել։ 1893—94 տարւոյ իրագործեալ ելմտացոյցին հաշիւներէն կ'երեւի թէ Անգլիոյ գանձային դրութիւնն ողջ հիման վրայ է, և բարեկեցութիւնն աւելնալու հակամէտ։ Մաքսերն, ուտելեաց և ըմպելեաց տուրքերը, մանաւանդ ոգիներու տուրքերը խնդրուածէն աւելի հասոյթ տուած են։ Կալուածական տուրքը գրեթէ հաւասարած է ենթադրեալ գումարին։ Թղթատարութեան հասոյթը պակաս է, բայց հեռագրաց հասոյթն աւելի։ Հասութից ամբողջութիւնն ենթադրութենէն իբր քառորդ միլիոն ոսկի աւելի եղած է։ Խահուէի և գինիի սպառումը պակսած է, բայց թէյի սպառումն աւելցած։ Աչքը լոյս թէյավաճառներուն։ (Հապա այն անգլիացի՞ թէ գերմանացի հռչակաւոր Տօքթորն որ կը պատուիրէր բնաւ թէյ չխմել այլ միայն խահուէ։) Թղթատարական խնայողական սնտուկներուն յանձնուած գումարներուն արագօրէն աճիլը կը ցուցնէ գործաւորական դասերուն բարօրութեան աւելնալը։ Լրացած տարեշրջանին մէջ Փոնսոլիտէ պարտքէն զեղչուած է երկու միլիոն ոսկի, և անգլ. Տէրութեան բովանդակ պարտքէն՝ վեց միլիոն։ Թէեւ ներկայացեալ բացը 4 1/2 միլիոն է, բայց կարելի է 2 1/2 միլիոնի իջեցնել՝ պակսեցնելով պարտուց գլխավճարին քանակութիւնը։ Սըր Ուիլեըմ կ'առաջարկէ միացնել ժառանգութեան ամէն տուրքերն, և միակ տուրք մը հաստատել, և եկամուտի տուրքն 100ին 1 աւելցնել՝ տարեկան 500 ոսկիէ պակաս գտնուող եկամուտները տուրքէ զերծ կացուցանելով։ Այս վերջին երկու տնօրինութիւնք խոնարհ և միջին դասակարգերուն օգտակար պիտի ըլլան։ Ելմտական նախարարին բացատրութիւնք ժողովոյն վրայ նպաստաւոր տպաւորութիւն ըրած ըլլալ կը թուին։

ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆ, որ թէեւ շատ անգամ կը ճառախօսէ, բայց քաղաքական վիճելի խնդիրներուն վրայ խօսելէ կը զգուշանայ, այս օրերս բացառութիւն մ'ըրաւ. Միտլէքսի հիւանդանոցին մէջ տրուած հացկերոյթին նախագահելուն առթիւ։ Ըստ սովորութեան ի պատիւ նաւատորմին ու բանակին առաջարկուած բաժակին պատասխանելով, գոհութիւն յայտնեց որ կառավարութիւնն որոշած է զօրացնել նաւատորմիղը։ Ըսաւ թէ այս տնօրէնութեամբ Անգլիա ոչ մէկ Տէրութեան կը սպառնայ։ Ընդհակառակն, կարեւոր է որ Անգլիա զօրաւոր ըլլայ՝ պահպանելու համար խաղաղութեան տեւականութիւնը։

ՀՆՈՒԱԶԱՑԻՆԸ (Թէլէֆօն) այսօր առեւտրական և ընդանւորական աշխարհին մէջ հեռագրի պէս կարեւոր դեր մը կը կատարէ։ Լոնտոնի լրագիրք իրենց ապրիլ 14 թիւով կը ծանուցանեն թէ առջի օրը Լոնտոնի և Փարիզի միջեւ հեռաձայնին խզումը մեծաւ մասամբ կասեցուց գործառնութիւնները Սակարանի մէջ։ Աւելորդ է ըսել և թէ հաղորդակցութիւնը շուտով վերահաստատեցաւ, և հետեւեալ օրն ամենայն ինչ ի կարգին էր վերստին։

ԻՏԱԼԻՈՅ Երեսփ. Ժողովը կը վիճաբանի Պ. Քրիսբիի առաջարկութեան վրայ, որ, ինչպէս կը յիշուի, լիազօր արտօնութիւն կը խնդրէ, նիւթին բարենորոգումներն ի գործ դնելու, այնպէս որ ծախուց խնայութիւնք ևս կատարուին, տարի մը ետքը ժողովոյն համարատուութեան պայմանաւ։ Ընդդիմադրաց առարկութիւնք բարկացուցին ծերունի վարչապետն, որ կ'երեւի թէ բերնէն սպառնալիք փախուցած է որ եթէ իր առաջարկ չքուէարկուի՝ պիտի հարկադրի ժողովը լուծել։ —Խորհրդականն զբաղեցնող միւս խնդիրն է զինուորական ծախուց խնայութիւնը, զոր իր յանձնաժողով կ'առաջարկէ, պահանջելով 25 միլիոն Փր. զեղչել պատերազմական և ծովային նախարարութեանց ելմտացոյցէն։ Բայց Պ. Քրիսբի դէմ կը դնէ, և եթէ ժողովն յանձնաժողովոյ կողմը բռնէ, ժողովոյ լուծումն հաւանական է։

—Թայմզի թղթակիցը կը հեռագրէ Հռոմէ.

«Այն խնդիրն որոյ վրայ վտանգ կայ նախարարական փոփոխութեան՝ զինուորական ծախքի խնդիրն է։ Թագաւորը կը պնդէ որ Իտալիոյ 12 զօրաբանակներ անփոփոխ պահուին, մինչդեռ Նախարարութեան մեծամասնութիւնն համամիտ է 12 թիւը 10ի իջեցնելու, բայց այս 10ին պատերազմիկ կարողութիւնն աւելցնելով և զինուորական ընդհանուր ծախքէն նաեւ զեղչ մ'ընելով։ Ձեռք բերուելիք խնայութենէն զատ, ծախուց զեղչման բարոյական տպաւորութիւնն ի նպաստ կառավարութեան պիտի ըլլար։ Հետաքրքրաշարժ պարագայ մը սա՛ է որ 12 զօրաբանակի պահպանումը կը փաստաբանուի շատ մը քաղաքական գործիչներու կողմէ որք կը ջատագովեն Թողուլ Երրեակ Դաշնակցութիւնն ու Փրանսայի մօտենալ։ Այս խմբակի մէջ կան Ռուտինի մարքիզին կուսակիցներն և արմատականներն, որոց բուն նպատակն է թղթի վրայ մեծ բանակ մը պահել, մինչդեռ յարձակողական նպատակաւ անօգուտ ընծայել զայն, և ասով հրաշխաւորութիւն մը տալ Փրանսայի թէ Իտալիա, եթէ պատերազմ ծագի, իրական դեր մը պիտի չկատարէ Երրեակ Դաշնակցութեան մէջ։ Այս կերպիւ կը յուսացուի որ Թագաւորը գոհ կը մնայ, բանակին պակսած չըլլալը տեսնելով, Իտալական ժողովուրդն ևս ինքզինք ապահովութեան մէջ կը կարծէ միշտ, զինուորական տեսակէտով, և Փրանսական կառավարութեան բարեկամութիւնը ձեռք բերել կարելի կ'ըլլայ։ Ցիշեւ, մրակէն դուրս շատ մը Իտալացիք այս ընթացքն ուղիղ քաղաքականութիւն կը սեպեն։»

Ինչպէս յայտնի է, գլխաւորապէս տնտեսական խնդիրն է որ կարգ մը Իտալացւոց բաղձալի կը ցուցնէ համաձայնութիւն մը Փրանսայի հետ։ Բայց Փրանսա չուզեր համաձայնիլ Իտալիոյ հետ մինչեւ որ Երրեակ Դաշնակցութենէն դուրս չելնէ Իտալիա։ Այս է խնդիրը։

ՓՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Մանշի ծովուն վրայ Անգլիոյ եզերաց դէմ Շերպուրի բերդերուն և մարտկոցներուն սպառազինումը փութով յառաջ կը տանին Փրանսական իշխանութիւնք։ Հին թնդանօթներուն տեղ բոլորովին նոր թնդանօթներ կը զետեղուին։ 8,000 քիլոնոց սայլ մը 28 ձի լծուած անցեալ օր բերդերուն քով կը տանէին վիթխարի թնդանօթ մը 30,000 քիլօ ծանրութեամբ, 27 սանդիմէտր տրամագծով և ութ մեթր 30 սանդ. երկայնութեամբ։ Նոյն խոշորութեամբ ուրիշ երկու թնդանօթներ ալ նոյն նաւահանգիստը պաշտպանելու համար ուրիշ բերդի մը մէջ պիտի զետեղուին։ Տեղւոյն կեդրոնական բերդին մէջ արդէն դրուած են 32 սանդիմեթր տրամագծով չորս նոր թնդանօթ, 11 մեթր. 30 սանդ. երկայնութեամբ։ Այս չափով թնդանօթներ միւս ամէն մարտկոցներուն մէջ ալ պիտի գտնուին։

«ՆՈՐ ՈԳԻՆ» Ի ՓՐԱՆՍԱ. — Պ. Սբիւլլէրի ջատագոված «նոր ոգին» ընդհանրապէս հաւնուեցաւ Փրանսայի մէջ, բայց արմատականք և ծայրայեղք դժգոհութեան արտայայտութիւնները չվերջացուցին։ Փրանսայի և Ալճերիոյ 90ի չափ գաւառային ժողովներէն կէս-երկոտասանեակ մը գտնուեցան որք պաշտօնապէս դիտողութիւն ներկայեցին, թէեւ քաղաքական խնդիրներու վրայ իրենց դիտողութիւնք օրինական ոյժ չունին։ Ասոնք «բացատրութիւն» կը պահանջեն, զի չեն ուզեր որ իրենց ընտրողք այնպէս հասկնան թէ հանրապետական կառավարութիւնը կղերասէր կը դառնայ։

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԸ. — Վենետիկ քաղաքը տարեկան 2,500 Փր. նպաստ յատկացուց Իտալացի բանաստեղծ Ճաչինթօ Կալլինայի, որպէս զի կարենայ իր բոլոր կեանքն ու ժամանակը գրականութեան նուիրել, փոխանակ օրուան հացը մտածելու և ապրուստ խնդրով նեղուելու։ Հիմա 42 տարեկան է, բայց հազիւ 20 տարեկան էր երբ գրեց իր առաջին յաջող կատակերգութիւնն։ Իր թատրերգութիւններէն շատեր Վենետիկի մէջ ներկայացուած են։

«ԺԱՄԱՆԱԿԻՍ ամենէն հետաքրքրաշարժ գրական դէպքը» պիտի ըլլայ եղեր Մեծին Նաբոլէոնի մէկ Քորսիքական վէպին հրատարակումը։ Պատանին Պոնաբարդ գրեր է զայն, և իր մօրեղբօր Ֆեշ կարդինալին յանձներ է։ Ձեռքէ ձեռք անցնելով, վերջապէս լոյս կը տեսնէ Cosmopolitan հանդէսին մէջ։

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ԲԱՐԵՐԱՐ ՄԸ. — Ի Բէլֆի մանածի գործարանի մ'ընկերներէն Պ. Ճօն Քլարք որ այս օրերս մեռաւ, հետեւեալ կտակներն ըրած է.

30,000 ոսկի կրօնական նպատակներու, Երիցական Եկեղեցւոյ շրջանակին մէջ, գործածուելու կերպն իր կտակակատարներուն որոշման թողլով.

10,000 Բէլֆիի ընդհանուր Հիւանդանոցին.

5,000 Բէլֆիի Թոքախտաւորաց մասնաւոր Հիւանդանոցին.

5,000 Բէլֆիի արհեստական վարժարանին.

5,000 Ազգային Աստուածաշունչի Ընկերութեան.

5,000 Բէլֆիի դարմանատան, ուր կ'ընդունուին նոր առողջցած հիւանդները.

6,000 Որբանոցին և մի քանի տեղական վարժարանաց։

40,000 ոսկի ալ Պ. Քլարք իր մահէն քիչ յառաջ գործածած էր Բէլֆիի մէջ նոր եկեղեցի մը շինելու համար։ Գումար 106 հազար ոսկի։

ԾԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՔՕՊՈՒՐԿ, 20 Ապրիլ. — Ինչպէս արդէն ծանուցուած էր մանրամասնօրէն, Ռուսիոյ գահաժառանգը նշանուեցաւ Հէսի Ալիս իշխանուհւոյն հետ, այս վերջնոյն եղբօր ամուսնութեան առթիւ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Երեսփ. Ժողովն 194ի դէմ 254 քուէով ընդունեց Իռլանտայի պատժական օրէնքին ջնջումը։ Կառավարութիւնն այս մասին կարծիք յայտնած էր արդէն։

ԳԱՀԻՐԷ, (առ Թան). — Նուպար փաշայի նախարարութիւնն որոշեց ետ առնուլ միացեալ պարտքին տոկոսի զեղչման առաջարկը։

ԱԹԷՆՔ. — Սաստիկ երկրաշարժներ Ցունաստանի ամէն կողմը։ Տուներ փլան, բայց մարդու կորուստ չեղաւ, թէեւ վիրաւորեալներ կան տեղ տեղ։

ԼԷՄՊԵՐԿ. — Ռուսական Բոտոլիոյ նահանգէն բերուելով, հնտախտ երեւցաւ Կալիչիոյ մէջ երեք տեղ, սահմանագլխին մօտ։ Խիստ միջոցներ ի գործ դրուեցան։

ՎԻԷՆՆԱ. — Փեթերսպուրկէ կը հերքուի այն լուր թէ Ռուսիա պիտի առաջարկէ եղեր ընդհանուր զէնընկեցութիւն մը։ Ո՛չ մէկ Տէրութիւն պատերազմ կ'ուզէ. բայց զիրար չեզոքացնելու համար, ամենքն ալ կը շարունակեն զինուորական պատրաստութիւնները։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 9 Ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		110 1/4
3 » Փարիզի »		22 90

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ փակ. (Միաց. Դ. Սէրի)		25 38
Բերայի մէջ		— —
Առաւօտուն բացուած		25 38 1/2
Կէս օրին		25 38
Թոմպիլիսթի Ամանիսթէ երէկ երեկոյ		— —
» ժամ 3ին		— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառ. Ա.	Սէրի	58 50
» Բ.	»	37
» Գ.	»	27 30

ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹ

Օսմ.Բ. ժէնէրալ	Անգլ. Ոս.	— —
Քրէտի ժէնէրալ	» »	7 20
Պանք տը Քօնս	» »	3 05
Օսմ. Շանտիէ փալէօ	» »	4 10
Ռէժի	Օսմ. Ոսկի	19 10
Թրամուէյ	» »	575
Օսմ.Ապահովագր. Ընկ.	» »	310
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	107 75
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		39

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	զրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 30
Անգլիական ոսկի	»	110 15
Մարք (Գերմանական ոսկի)	»	107 10
Իմբերիալ	»	90
Քրիմից	»	31 15
Իւզլի Մէճիտիէ	»	8 52
Մէճ. արծաթ (տարր.)	»	108 04
Մանր արծաթ	»	103
Մէթալիք	»	96
Թասֆիյէ	»	5
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	— —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 20 Ապրիլ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 55
» » Նոր 3 1/2 %	106 97
Օսմանեան Փոնսոլիտէ Սէրի Դ.	23 52
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	503 12
Բրիորիթէ Թիւրք (1890)	468 12
Օսմանեան Երկաթուղի	109 62
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	439 6
Պանք Օթօման	630 62
Քրէտի Լիոնէ	732 50
Իտալական Ռանթ 5 %	76 50
Եգիպտական միացեալ	522 81
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 180
Օսմանիէ (Օսմանեան փոնսոլիտէ)	433 12

ԼՈՆՏՈՆ, 20 Ապրիլ

Անգլ. Փոնսոլիտ	100 12
Օսմ. » Սէրի Դ.	23 37
» » » Ա.	58 50
» » » Բ.	36 75
» » » Գ.	24 50
Օսմ. փոխառութիւն 1871	101 50
Փոխառութիւն 1877 ([illegible])	102 25
Պանք Օթօման	15 12
Այտընի երկաթուղի	12 50
Գասապայի երկաթուղի	17
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	103 62
» առանձ. (բրիվիլէժիէ, 1890)	— —
Տօմանիալ (փոխառ. Թաչիլա)	105 25
Հելլենական 5 %	32 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 362

ՎԻԷՆՆԱ, 20 Ապրիլ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 05
» Փարիզի	49 60
Օսմանեան Ռէժիի բաժնեթուղթ	217 50
» Երկաթուղի	51 60

ՊԵՐԼԻՆ, 20 Ապրիլ

Օսմանեան Երկաթուղի	102 60
Օսմ. Ռէժի	— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 360
» Փարիզի	80 80

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Էջմիածնայ մէջ մտադրութիւն կայ եկեղեցական դպրոց մը հիմնել ի Սանահին, գիւղացի քահանաներ պատրաստելու համար։ Սոյն կղերանոցի ընդհանուր տեսչութիւնը պիտի յանձնուի Ներսէսեան հոգեւոր դպրոցի հոգաբարձութեան։

Նոյնպէս մտադրութիւն կայ հոգեւոր դպրոց մը հիմնել Աստրախանի մէջ։

Թիֆլիզի առաջնորդ Գեր. Գէորգ եպիսկոպոս Սուրէնեանց մասնագէտներու ժողով մը հրաւիրեր է, քննելու համար Վանքի աւագ եկեղեցւոյն վերանորոգութեան խնդիրը։

Ազգ. Վարչութեան որոշմամբ՝ Վանայ Պատրիարքական փոխանորդ Արժ. Սահակ վարդապետին ղրկուած է Պատրիարքական հետեւեալ պաշտօնագիրն մարտ 19 թուականաւ.

Արժանապատիւ սիրելի,

Ձեր Արժանապատուութեան եւ վիճակիդ առ ժամանակեայ Քաղաքական Ժողովոյ կողմէ նախորդ ամսոյ 9ին առ մեզ ուղղեալ յայտագրով բացատրութիւններ տրուած էին այն գործողութեանց նկատմամբ, որոց ասկէ առաջ ձեռնարկուեր էր յանուն գաւառական ընդհանուր ժողովոյ՝ Առաջնորդական եւ Վարչական ժողովոց ընտրութիւններ կատարելու նպատակաւ։

Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Խառն Ժողովն այս յայտագրին պարունակութեան տեղեկանալէ յետոյ՝ ուշադրութեան առաւ խնդիրն, եւ նկատելով որ այդ ընտրական ձեռնարկութիւնք կը հակառակին Կեդրոնական վարչութեան կողմէ տրուած նախորդ բացորոշ հրահանգաց, նկատելով որ այդ գործողութեանց մէջ ինչպէս մեր նախորդ պաշտօնագրով պարզուած է արդէն, ոչ միայն ձեւակերպութեանց կողմէ զանցառութիւններ տեղի ունեցած են, այլ եւ չեն յարգուած նոյն իսկ օրինաց էական պահանջումներն եւ վիճակիդ գաւառական ընդհանուր ժողովոյ վերագրեալ ընտրութիւնք փոքրաման անդամոց կողմէ կատարուած են, նկատելով որ այսպիսի հանգամանաց մէջ կատարուած ընտրական ձեռնարկութեան մը արդիւնքը չկրնար համարուիլ վիճակին ընդհանուր փափաքանաց արտայայտութիւնն, նկատելով որ Ձեր եւ Քաղաքական Ժողովոյդ բացատրութիւնք անգամ մ'ևս կը հաստատեն ընտրական գործողութեանց այս հանգամանքը, Խառն Ժողովն բացարձակապէս համոզուեցաւ թէ ընտրութիւնք խապառ զուրկ էին օրինաւորութենէ եւ իբրեւ չեղեալ համարեց այդ գործողութիւններն, եւ որոշեց յանձնարարել Ձեր Արժանապատուութեան որ շարունակէ իր պաշտօնն Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ հաստատեալ առժամանակեայ ժողովոց հետ, նոր ընտրութեանց համար սպասելով այն հրահանգաց, որ Պատրիարքարանի կողմէ պիտի տրուին անշուշտ, երբ ժամանակն հասնի զանոնք ամենայն օրինաւորութեամբ եւ բարեկարգութեամբ կատարելու։

Արդ՝ սոյն տնօրինութիւնն հաղորդելով Ձեզ, կը յանձնարարեմք ըստ այնմ հրաւիրել վիճակիդ վարչական առժամանակեայ ժողովոց անդամներն շարունակելու իրենց պաշտօնն եւ անոնց աջակցութեամբ վարել գործերն ց'նոր տնօրինութիւն։

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրը վաղը առաւօտ Սամաթիոյ Գլխադիր Ս. Յակովբ եկեղեցւոյն մէջ պիտի կատարէ Ս. Յարութեան մեծադիր պատկերի մը օծումը։

Կաթողիկոսական հրամանով՝ անտառապահ մը պիտի տարուի ի Ս. Էջմիածին, Մայր Աթոռի անտառներու բարեզարգութեան հսկելու համար, որոնք երկար ժամանակէ ի վեր անխնամ մնացած էին։ Նոյնպէս հրամայուած է հարկ եղածը տնօրինել ջուր տանելու համար, որպէս զի վանքին լայնատարած հողերն առանց վարուցանի չի մնան։

Ներքին լուրեր

ՍԵԼԱՄԼԸՔԸ. — Վեհ. Սուլթանն երէկ միջօրէին փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած հանդիսաւոր կերպով գնաց Համիտիյէ մզկիթն, ուր տեղի ունեցաւ Սելամլըքի արարողութիւնը։ Ն. Կ. Վեհափառութիւն ուրբաթու աղօթքը կատարեց և յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին աւստրիական դեսպանատան գործակատարը, Թեհրանի աւստրիական դեսպան Պ. տը Շիպէլ (նախորդ խորհրդական դեսպանատան Կ. Պոլսոյ), շուէտական ու պելճիքական դեսպանները, սերպիական դեսպանատան գործակատարը, Իտալիոյ Թագաւորին թիկնապահ զօրապետ Պ. Միլօտարիօ, իտալական դեսպանատան առաջին քարտուղարն ու աղջիկը, Լըքօք փաշայի կինն ու աղջիկը, հունգարացի արեւելագէտ Պ. Վամպէրի և հարիւր ութսունի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ։

Ներկայից ոմանք սենեկապետաց միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ. — (Պաշտօնական Ձեկուցում) Ապրիլ 7ի հինգշաբթի օրուան ժամ 6էն մինչեւ ապրիլ 8ի ուրբաթ օրուան ժամ 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ երկու դէպք պատահած են՝ մին Ունգաբանի մէջ Էյէնի Տրապզօնի և միւսն ի Ղալաթիա՝ Հաճի Եանի Միխալ [illegible]։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Սեբաստիոյ մէջ ապրիլ 6ի չորեքշաբթի օրուան ժամ 8էն մինչեւ ապրիլ 7ի հինգշաբթի օրուան ժամ 8, քոլերայէ տասներկու դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն քսանչորս մահ։

—Միւրէֆթէլի Միլան գիւղին մէջ ապրիլ 6ին քոլերայէ մէկ դէպք։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ելմտացոյցին վրայ՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ քառասուն հազար ոսկւոյ յաւելում պիտի ըլլայ մայրաքաղաքիս մէջ քանի փողոցները ընդարձակելու ու կանոնաւորելու, հարկ եղած տեղերը սալայատակներ շինելու և հանրային առողջապահութեան անհրաժեշտ եղող նորանոր միջոցներ ի գործ դնելու համար։

ԿԱՅՍ. ՆԵՐՈՒՄ. — Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է ներում շնորհել՝ տասը տարիէ ի վեր Բաղէշի բանտին մէջ բանտարկուած Պետրոս Գասպարեան անուն անձին՝ հիւանդոտ ըլլալուն համար։ Դատական Նախարարութիւնն առջի օրը Բաղէշի կուսակալութեան հաղորդեց կայս. սոյն Իրատէն։

—Սոյնպէս կ'իմանանք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է ներում շնորհել Սկիւտարցի ժամագործ Լեւոն Փափազեանին, որ գանակոծութեան դէպքի մը առթիւ բանտարկուած էր։ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը կայս. սոյն Իրատէն հաղորդած է որոց որ անկէ։

ՀՐԱՑԱՆՔ. — Ինչպէս յայտնի է, մայրաքաղաքս բերուած մավզէրեան 500,000 հրացաններու մէկ մասը փոքր տրամագծի վերածուած է։ Արդ, կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ փոքր տրամագծով մավզէրեան 200,000 հրացաններ ևս յանձնարարուած են։ Գործարանը շինութեանց ձեռնարկած ըլլալով առաքումնք տասնհինգ-քսան օրէն պիտի սկսին։

ԱԼԻՒՐՆԵՐ. — Մայրաքաղաքիս ալիւրի գործարանատերք աղերսագիր մը մատուցանելով Վեհ. Սուլթանին խնդրած են որ կայս. կառավարութիւնը հարկ եղած միջոցները ձեռք առնու բառնալու համար օտար ալիւրներու մրցման առաջ բերած վնասները։ Ն. Կ. Վեհափառութիւն հրամայած է այս առթիւ մանրամասն քննութիւններ կատարելով հարկ եղածն ի գործ դնել և արդիւնքը մատուցանել Իրեն։ Բ. Դուռն, որուն հաղորդուած է կայս. սոյն Իրատէն, ձեռնարկած է անոր գործադրութեանը։

Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը տեղեկագրած է Բ. Դրան թէ այդ մրցում մեծապէս կը վնասէ ալիւրի, ցորենի և այլ այդ կարգի գործերով զբաղող հազարաւոր անձանց։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — Ձեռնհաս իշխանութիւնք հրահանգ ղրկած է ամէն կողմ որ, Կ. Պոլսեցի ըլլալով՝ պաշտօնի և առեւտուրի համար գաւառները գտնուող և գաւառացի ըլլալով՝ մայրաքաղաքս գտնուող անձինք եթէ իրենց գտնուած տեղերուն մէջ զաւակ ունենան, ասոնք պիտի արձանագրուին իրենց հօրը ծնած տեղւոյն վրայ։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ. — Երէկ, Կառոլ Թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, ռումանական դեսպան Պ. Միթիլինէօ ընդունեց գաղթականութեան շնորհաւորութիւնները։

—Կ'ըսուի թէ Պ. Միթիլինէօ պիտի քաշուի իր պաշտօնէն, խնդրած ըլլալով իր կառավարութենէն որ հանգստեան կոչէ զինքը։ Հաւանաբար իրեն պիտի յաջորդէ Պ. Ալէքսանդր Նիքա Պրակատիր։

ՅՈՅՆ ԲԱՐԵՐԱՐՔ. — Պ. Բասիլ Սթէֆանօվիչ, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, և իր Լոնտոնի եղբայրը՝ Պ. Եանի Սթէֆանօվիչ որոշած են իրենց հանգուցեալ եղբօր՝ Տիմիթրի Սթէֆանօվիչի հոգւոյն համար հինգ հարիւր հազար ֆրանք բաշխել՝ Կ. Պոլսոյ, Քիոսի, Աթէնքի և Լոնտոնի բարենպատակ հաստատութեանց մէկ քանիին։

—Մայրաքաղաքիս յոյն երեւելեաց ոմանց կիները հանգանակութեան ձեռնարկած են՝ Զատկի առթիւ դրամական նուէրներ բաշխելու համար յունաց հիւանդանոցին մէջ գտնուող հիւանդներուն։

—Հանգուցեալ Եօվանի Զօղրաֆօ կտակած էր որ ամէն տարի իր ստացուածքէն հարիւր ոսկի տրուի Պօյաճըգիւղի յունաց վարժարանին, սակայն ժառանգորդք ասոր փոխարէն մէկ անգամուան համար հազար ոսկի տուած են։ Այդ առթիւ խնդիր ծագած ըլլալով, Յոյներու Պատրիարքարանի կրօնական ժողովն խորհրդակցութիւններ կատարեց իր երէկի նիստին մէջ։

ՇԻՐՔԷԹԻ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ.— Մարմարայի երեք նաւահանգիստներուն յատկացուած շոգենաւներն երէկ առաւօտ չի կատարեցին իրենց սովորական ուղեւորութիւնը։

—Երէկ ծանուցինք թէ Շիրքէթի Խայրիյէին կողմէ Լոնտոն յանձնարարուած երկու շոգենաւներէն մէկը (թիւ 43) ճամբայ հանուած է դէպ ի Կ. Պոլիս։ Այս շոգենաւ մեկնելէ առաջ փորձեր կատարեր է Թէմզ գետին վրայ, որոնք շատ յաջող արդիւնք տուեր են. մեքենան որ մէկ երկվայրկեանի մէջ 43 շրջան կը կատարէ, 640 ձիու ուժ ունի եւ ժամը 13 ½ մղոն կ'առնէ։ Այս շոգենաւի երկարութիւնն է 165 ոտք, լայնութիւնը 21 ոտք եւ խորութիւնը 9 ոտք։

Թիւ 44 շոգենաւն ալ, որուն շինութիւնն աւարտած է, մօտ օրէն ճամբայ կ'ելլէ Անգլիայէն, իր առաջին փորձերը կատարելէ ետք։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը մանրամասն տեղեկագիր մը մատուցած է Բ. Դրան, խնդրելով որ հրահանգ տրուի զանազան նահանգաց սնտուկներուն՝ փութացնել դրամական առաքումները։ Այս մասին հրահանգ մը ղրկուած է Մեծ-Եպարքոսին կողմէ այդ նահանգաց կուսակալներուն։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ նաւահանգիստին ու քարափներուն շինութեան խնդիրը, որ առկախ կը մնար, կարգադրուած է։ Բարիզի Ժիւլ Վէռնանտոն տունը (որ Սուէզի ջրանցքի շինութեան մասնակցած է) ուրիշ ճարտարարուեստական տուներու հետ խումբ մը կազմեր է որ յանձն կառնու կատարել այդ աշխատութիւնը։ Ֆրանսացի ձեռնարկու Պ. Տիւֆուր, որ այդ խումբին ներկայացուցիչն ի Կ. Պոլիս, հարկ եղած պայմանագիրը կնքած է կայս. անձնական գանձուն նախարարութեան հետ որուն կը պատկանի այդ նաւահանգիստին ու քարափներու շինութեան արտօնութիւնը։ Երաշխաւորութեան համար առժամեայ կերպով 150,000 ֆրանքի գումար մը աւանդ թողուած է ձեռնարկուներուն կողմէ, մինչեւ որ պայմանագիրը վաւերացուի ու փոխանակուի։

ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ.—Պուքրէշի լրագիր մը կը ծանուցանէ թէ քաղաքին Բազմարուեստեան ընկերութիւնը Զատկի տօներուն առթիւ զբօսական պտոյտ մը կազմակերպած է։ Զբօսաշրջիկները ապրիլ 14 ին պիտի մեկնին Կ. Պոլիս գալու համար եւ 21 ին իրենց տեղը պիտի վերադառնան։

ՉԱՄԻՉ.—Կը յիշուի թէ Այտընի կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա տեղեկագիր մը ուղղած էր Բ. Դրան յայտնելով որ տեղւոյն այգեպաններէ շատերը խաղողի մշակութիւնը թողլով՝ իրենց այգիները կը յատկացնեն աւելի շահաբեր մշակութիւններու, ըստ որում Իզմիրի չամիչն այլ եւս չի վաճառուիր ի Ֆրանսա, դըրուած ծանր մաքսերուն պատճառով։ Հասան Ֆէհմի փաշա յարելով թէ այս բան մեծապէս կը վնասէ նահանգին ժողովրդեան հարստութեան աղբիւրներուն, կարծիք յայտնած էր որ չամիչները թերեւս կարենան ուրիշ օտար երկիրներու մէջ գործածուիլ օգտակարապէս, շաքարի պատրաստութեան մէջ ճակնդեղի տեղ գործածուելով։

Երկրագործական նախարարութիւնը, որուն յղուած էր այս տեղեկագիր, համամիտ գտնուելով անոր՝ խնդրեր է Բ. Դուռնէն հրաւիրել Եւրոպայի ու Ամերիկայի ծովեզերեայ մեծ քաղաքներու օսմ. հիւպատոսներն՝ իրենց կարծիքը յայտնել թէ ի՛նչ կերպով կարելի է գործադրութեան դնել Այտընի կուսակալին այս խորհուրդը։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ. — Պասրայի Թէլլօ անուն տեղը մինչեւ հիմայ գտնուած են 46 հատ փոքր պնակներ (Բալլէն) եւ կոտրտած մարմարիոն մը, որուն վրայ արձանագրութիւնք կան։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներէն Մուսթաֆա էնվէր էֆէնտի, որ Բ. զօրաբանակին մէջ (Ադրիանուպոլիս) պաշտօնի կոչուած է, կայս. Իրատէի մը համաձայն, Ռուսիա պիտի ղրկուի ռուսերէն ուսանելու համար։

ՆՇԱՆ ԹԱՇԻ պահականոցին մէջ հրշէջ գործիներ եւ ջրհաններ պիտի գտնուին։

ԱՆԱՍՈՒՆՔ. — Անցեալ տարուան յուլիս 21էն մինչեւ փետրուարի վերջը Պուլկարիայէն եւ Արեւելեան Ռումէլիէն այս կողմ բերուած են 243,715 անասուններ։ Անցեալ մարտ ամսուն ալ 4501 անասուններ։

ՄԱՆԱՍԹԸՐ-ՍԷԼԱՆԻԿԻ երկաթուղւոյն ընդհանուր տնօրէն Պ. Քաբ երկու հարիւր ոսկի նուիրած է Սէլանիկի բարենպատակ հաստատութեանց, որուն 150 ոսկին տեղւոյն արհեստական Համիտիյէ վարժարանին համար։

—Այդ վարժարանին 1310 տարւոյ ելմտացոյցը պատրաստուած է, որով 410,460 ղրուշ հասոյթ եւ 324,430 ղրուշ ծախք նշանակուած է։

ԹՆԴԱՆՕԹԱՁԻԳ զօրաց ձիերուն համար Պերլինէն երեք հազարէ աւելի համետներ եւ կապմածներ պիտի գնուին։

ՊԷՐՈՒԹԷՆ եկած հեռագրոյ մը նայելով Ճէնին գաւառակի Սիլէ գիւղին ժողովրդեան մէջ կռիւ մը ծագած ըլլալով, գաւառակին կեդրոնէն ոստիկան-զինուորներ ղրկուեր են եւ կռւոյն առաջքն առնուեր է։ Կռուի պահուն մէկ քանի անձեր վիրաւորուած ըլլալով քննութիւնք կատարուած եւ իբրեւ կասկածելի ձերբակալուած անձինք դատական իշխանութեան յանձնուած են։

ԿԱՐՆՈՅ ու շրջակայից մէջ տիրող թանկութեան պատճառաւ, Առողջապահական Վարչութիւնը մէկ անգամուան համար չորս հազար ղրուշ ղրկած է հոն բաշխուելու տեղւոյն քարանթինայի պաշտօնեաներուն, որք թանկութեան պատճառաւ աւելորդ ծախուց պէտք ունին։

ԱԼԷՈՆ ԿՈՄՍԸ ձեռնարկած է Թուրքիոյ մէջ գտնուած թռչուններու մէկ հաւաքածուն կազմել ի Մաքրիգիւղ, ուր կը բնակի։ Կոմսը մտադիր է այդ հաւաքածուն ամբողջացնելէ ետք կայս. Թանգարանին նուիրել։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ նախարարութիւնը կանոնագիր մը մատուցեր է Բ. Դրան, նահանգաց երկրագործական քննիչներու եւ զանազան պաշտօնեաներու պարտականութեանց մասին։

ՄԻՒՐԷՖԹԷԻ Միլան գիւղին մէջ քոլերա երեւան ելած ըլլալուն համար, ինչպէս ծանուցուեցաւ՝ առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուած, հիւանդանոց մը ու մաքրանոց մը հաստատուած եւ գիւղը շըղթայի ներքեւ առնուած էր։ Գիւղին կարօտելոց բաշխուելու համար 11,000 ղրշ. ի հանգանակութիւն մը կատարուած եւ միանգամայն գումար մը յատկացուած է հանրային առողջապահութեան պէտքերուն գործածուելու համար։ Հազարապետ Տօքթ. Նիքօլաքի էֆէնտի այդ գիւղը ղրկուած է. նոյնպէս ուրիշ բժիշկ մը, դեղագործ մը, պէտք եղածին չափ դեղերով եւ ապանեխիչ գործիներով։ Միլան գիւղը կը բաղկանայ 314 տուներէ եւ ընդհանուր բնակչաց թիւն է իսլամ եւ ոչ-իսլամ՝ 1306։

ԳԱՐՈՒՆԸ.—Երէկ առաջին անգամ ըլլալով բացումը կատարուեցաւ գարնան գեղեցկավայրին, Քեաղտխանէի։ Անցեալ աշունէն ի վեր հանդարտօրէն քնացող գետակը մէկէնմէկ արթնցաւ՝ նաւակներու, մակոյկներու եւ շոգենաւերու անհամար բազմութենէն։ Արդարեւ անհունապէս հաճոյապարգեւ է գարնան վառ փթթումը այդ կանանչազարդ գողտրիկ հովտին մէջ։ Հիմակ գետակին երկու ափերուն դաշտերը ծածկուած են բազմերանգ ծաղիկներով, որոց պալատիկ բոյրերը օդին մէջ սփռուելով եւ սոխակներու գեղգեղանքին ու գորտերու կարկաչներուն խառնուելով՝ աննկարագրելի հաճոյք կը պատճառեն։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՐՔԸ

Բերայի Սիրքը հետզհետէ շահեկան ու զբօսալի կը դարձնէ իր ներկայացումները, այնպէս որ ամեն գիշեր մեծ բազմութիւն կը հաւաքուի հոն։

Մարմնամարզի, ձիախաղացութեան եւ լարախաղացութեան զանազան փորձերէն զատ, մասնաւորապէս ուշադրութիւն կը գրաւեն Ծիւնզինի եղբայրները որոնք ջութակահարի զարմանալի կարողութիւն ի յայտ կը բերեն, զոր կ'արժէ տեսնել ու լսել։ Նոյնպէս «ամերիկեան սատումը» որ որքան վտանգաւոր խաղացողներուն՝ նոյնքան հետաքրքրական է հանդիսատեսներուն համար։

Վաղը ցերեկուայ ներկայացում՝ գիշերային ներկայացմանց ամբողջ յայտագրին համաձայն. պիտի կատարուի նաեւ Օձաձեւ Պարը (Danse Serpentine) որ մինչեւ հիմա գիշերները միայն կը տրուէր։

ՔՈԼԵՐԱՅԻ ԴԷՄ

ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ

Թէեւ քոլերայի դէմ զգուշական միջոցներ պատուիրող հրահանգներ քանիցս հրատարակուած են, սակայն հարկ կը համարինք նաեւ հրատարակել հետեւեալն որ որոշուած եւ ընդունուած է կայս. բժշկական ընկերութեան մէջ.

1. — Քոլերայի համաճարակի ատեն՝ առաջին պայմանն այն է որ ամեն ոք պէտք չէ փոխէ իւր սովորական կենցաղավարութիւնը՝ եթէ անոր մէջ առողջապահութեան հակառակ բան մը չկայ։

Պէտք է զգուշանալ մտաւոր եւ մարմնաւոր յոգնութիւններէ, քնհատ մնալէ, չափազանց ուտելէ եւ այլ չափազանցութիւններէ։ Նաեւ զգուշանալու է ցուրտ առնելէ եւ մանաւանդ ոգելից ըմպելիներէ։ Սխալ է այն գաղափարը՝ մանաւանդ ըմպելի չգործածողներու համար թէ ասոնք կարեւոր են քոլերայի դէմ։ Ընդհակառակը հաստատուած է թէ գինովութիւնը մասնաւորապէս ենթակայ կ'ընէ մարդս քոլերայի։

2.—Մարմնոյ մաքրութիւնն ամենակարեւոր է, ճերմակեղէնն եւ անկողինն միշտ պէտք է որ մաքուր ըլլան, նոյնպէս նըստելու եւ պառկելու տեղը միշտ մաքուր եւ օդը ստէպ փոխելու է։

3.—Ծխնելներու մաքրութիւնն ալ կարեւոր է որպէս զի գարշահոտութիւնք տան մէջ չտարածուին. այս մասին յատուկ կափարիչներ կրնան գործածուիլ։ Օրը մէկ երկու անգամ ջրոյ հետ 100 դրամ կիր խառնելէ անմիջապէս ետքը անոնց մէջ թափելու է, եւ կամ թէ ջրոյ հետ խառնուած 100ին 5 Գլօրիւր տը Շօ (քիրէճ գայմաղը) կամ Սիւլֆաթ տը Ֆէռ (կէօզ թաշը)։

4.—Խմելու ջուրը ինչ տեսակ որ ըլլայ նախապէս եռացնելու է, էն քիչը քառորդ մը եւ կամ թէ ջրին հետ քիչ մը լեմոնի ջուր կամ անոր թթուն խառնելու է։ Ջրին ամանը գոց եւ մաքուր պահելու է։ Բանջարեղէնները եւ ամանները լուալու համար ալ դարձեալ եռացեալ ջուր պէտք է գործածել։

5. — Կերակուրէ առաջ եւ ետքը՝ նախապէս եռացեալ ջրով եւ աճառով պէտք է ձեռք, երես եւ բերան լուալ։ Եռացեալ ջրին տեղ քիչ մը քացախով կամ լեմոնի ջրով խառն ջուր կրնայ գործածուիլ։

6—Կերակուրը միշտ եփած ուտելու է, կարելի եղածին չափ հում կերակուրներէ ինչպէս նաեւ աղուած ուտելիքներէ զգուշանալ պէտք է։

7.—Առաւօտուն տունէն դուրս ելլելէ առաջ քիչ մը բան ուտելու է։

8.—Եթէ մէկը դպչի քոլերայէ հիւանդացող մէկու մը մանաւանդ անոր լաթերուն որք հիւանդին աղտեղութեամբը անմաքուր են, պէտք է նախապէս եռացեալ ջրով եւ աճառով եւ ապա 1000ին 1 «Սիւպլիմէ» ջրով լուացուիլ։

Հիւանդին լաթերը պէտք է այրել եւ կամ թէ կատարելապէս ապանեխել երբ չուզուիր զանոնք ոչնչել։

Հիւանդին արտաքնութիւնները ճիմիճներու մէջ թափելէ վերջը հոն պէտք է քիչ մը ջրախառն կիր թափել։

9.—Զգուշանալ քոլերայի դէմ հռչակւած դեղերէ, առաջին անհանգստութեան մը ատեն բժշկի դիմել, որ պէտք եղած հրահանգները մանրամասնութեամբ կրնայ տալ։

10.—Հանդարտ ըլլալ, վասն զի վախը դէշ խորհրդատու մըն է։ Առանց ամեն ըսուածներու ականջ կախելու, հասկցող անձանց խրատներուն միայն հետեւիլ։

ՀԵԾԵԼԱՆԻՒԸ

Զ.

ԼԱՒ ՀԵԾԵԼԱՆԻՒԻ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լաւ հեծելանիւի մը շինութեան գործածուելիք մետաղեղէնը պէտք է որ առաջնակարգ տեսակէ ըլլայ։

Բացի շարժումը դիւրացնելիք անհրաժեշտ նիւթերէն, չփում ունենալիք մասերը քիչ ըլլալու են։

Արագութեան նպաստելու համար, երկանիւը՝ հեծնողին սրունքներուն համեմատ ամենամեծ տրամագիծով անիւ ունենալու է, իսկ երկանուակին եւ եռանիւին շարժումը բազմապատկող մասերը շատ ըլլալու են (1)։

Հեծելանիւք իրենց ձեւերուն համեմատ թեթեւ ըլլալու են, երկանիւ մը պէտք է 19 էն 22 քիլօ կշռէ առ առաւելն, երկանուակ մը 16-20, եռանիւ մը 25-30 քիլօ։

Լաւ շինուած եւ լաւ կանոնաւորեալ հեծելանիւ մը որուն ծանրութիւնը կը ներէ ստացուած արագութենէն օգտուիլ, ամենէն թեթեւ հեծելանիւէն աւելի սահուն կ'ըլլայ։

Թեթեւ հեծելանուաց օգուտը մի միայն արշաւներու եւ արագութեան մրցմանց համար ըլլալով՝ պտոյտներու եւ այլնի ամենեւին չեն յարմարիր, վասն զի հեծելանիւի մը գետնի վրայ ունեցած ճօճումները, [illegible]։ Թեթեւը շատ ճօճելով կը ծանրանայ, իսկ ծանրը (իր ծանրութեան պատճառաւ) քիչ ճօճելով աւելի կը թեթեւնայ։

Հեծելանիւները երկու կարգերու կը բաժնուին.

Ա.—Ճամբու կամ յոգնութեան մեքենայ պտոյտի եւ ճամբորդութեան համար։

Բ.—Արշաւանքի կամ արագութեան մեքենայ մրցմանց եւ այլնի համար։

Ճամբու լաւ մեքենայ մը հետեւեալները ունենալու է.

—Ուղղիչ երկժանիին ձողը մարմնոյն փողէն անցած եւ չփումը գնտակիկաւոր։

—Մարմինը եւ երկժանիները խողովակաւոր պողպատէ (պաղ վիճակի մէջ քաշուած (2)։

—Անիւներու շրջանակները կէս կլոր (նորածագ լուսնի ձեւ)։

—Խեժէ շրջանակները [illegible] առաջին տեսակէն։

—Ղեկին ձողերը երկայն։

—Շառաւիղները ուղիղ, միջանիւներուն եզերքին պտուտակուած։

—Միջանիւները պողպատէ տաշուած (ոչ թափածոյ) եւ գնտակիկաւոր։

—Ոտքով դարձնելիք յենարանք գնտակիկաւոր եւ խիժապատ (ասոնք նախամեծարելի) կամ ողոկաձեւ։

—Զսպակը զօրաւոր եւ ձեռքին մօտ։

Նոյնպէս արշաւանքի լաւ մեքենայ մը պարտի ունենալ.

—Մարմինը, երկժանիքը, ղեկը խողովակաւոր եւ շրջանակները կէս կլոր պողպատէ։

—Շառաւիղները խողովակաւոր, ուղղաձիգ, միջնանիւին գլխուն հաստատուած եւ շրջանակին ներսի մակերեսին պտուտակուած։

—Ոտքով դարձնելիք յենարանք աղոաձեւ։

—Շփումները ունեցող մասերը անպատճառ գնտակիկաւոր։

Այսինքն այս կարգի մեքենան իւր վրայ անհրաժեշտ չեղած մասերէն զերծ ըլլալու է (զսպակ, տղմարգել, եւայլն)։

Խօսքս ամփոփելով՝ լաւ հեծելանիւ մը պէտք է որ կարելի եղածին չափ պարզ ըլլայ, հաստատապէս կանոնաւորուած եւ դիւրութեամբ քակուի։

Է.

ՀԵԾԵԼԱՆԻՒ ՆՍՏԵԼ, ՍՈՐՎԻԼ ՍԿՍՈՂՆԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏ

Երկանիւ կամ երկանուակ հեծնել սորվողները քովերնին օգնական մը ունենալու են անպատճառ։

Այսպէս սկսողները՝ չիյնալու ապահովութենէն զատ՝ կրնան վստահ ըլլալ մեքենան կարենալ ուղղելու մասին։

Հեծելանիւը մէկ զառիվայրի մը գագաթը դնելով՝ օգնականը ամրապէս զայն բռնելու է (ղեկէն) եւ ուսանողը ոտնակոխը (marchepied) գործածելով՝ թամբին վրայ ելլելու նստելու է մարմինն ուղղահայեաց բռնելով, աչքը դէպ առաջ ուղղած (որպէս զի իւր առաջը գալիք խոչընդոտը ժամանակին տեսնէ) սրունքները կախ, երկու ձեռները ղեկին կոթերուն վրայ, ամենեւին անճկունութիւն ունենալու չէ սորվողը։

Այսպէս թամբին վրայ տեղաւորուելէ վերջ, հեծելանիւը՝ զառիվայրը կամաց մը իջնելու համար, օգնականը զայն ձգելով ուսանողը պիտի բռնէ (մէջքէն՝ երբեք բազկէն) անոր հաւասարակշռութիւնը պահելու, արագընթացութիւնը մեղմելու եւ մանաւանդ անկմանց դիմադրելու համար։

Ուսանողը ճամբայ ելլելէ վերջ հետեւեալներուն վրայ ուշադիր է, երբ հեծելանիւին դէպ ի ձախ ծռիլը զգայ, ղեկը նոյն կողմը դարձնելով (փոքր շարժում մը բաւ է), ինքն ալ դէպ յաջ պիտի ծռի եւ այսպէս փոխադարձաբար. հաւասարակշռութիւնը գտնելէ վերջ առջի ուղղութիւնը պիտի առնէ։

Այս դասը շատ անգամներ փորձելու է մինչեւ որ հաւասարակշռութիւնը պահել կամ կորսնցուցած ատեն գտնելը լաւ ուսանի, այն ատեն միայն օգնականը ուսանողը ազատ ձգելով, մօտէն անոր վրայ պիտի հսկէ։

Կարգը կուգայ ոտքերով յենարանները գործածելուն, այս դասին փորձը պէտք է տափարակ հարթ գետնի վրայ ընել։ Օգնականը հեծելանիւը պիտի հրէ, ուսանողը իւր ոտքերը յենարաններուն վրայ պիտի դնէ՝ առանց սակայն անոնց հետ կռուելու. միայն բրած շրջաններուն պիտի հետեւի եւ այս շարժման վարժուելէ յետոյ՝ յաջորդաբար երկու ոտները յենարաններուն կոխելով, օգնականին՝ մեքենան հրած ատեն ունեցած արագութիւնը պիտի պահէ կամ աւելցնէ։

Այժմ՝ հեծելանուորդ ուսանողը ուղիղ գծի վրայ երթալը գործածել գիտնալով, պիտի սկսի նախ՝ մեծ կոր գծերու եւ հետզհետէ աւելի պզտիկներու վրայ դառնալը փորձել, մարմինը գրեթէ ուղղահայեաց եւ մեքենան շրջանակին (կոր գծին) ներսի կողմը ծռած։

Ասոնց ալ վարժուելէ վերջ գնացքը պիտի արագացնէ (քանի արագանայ հաւասարակշռութիւնը այնչափ դիւրութեամբ կը պահուի)։

Ուսանող մը երբեք չափազանց արագընթացութեան փափաքելու չէ եւ իբր անհրաժեշտ պայման, [illegible]։

Երբ իջնել ուզէ, կարելի եղածին չափ գնացքը մեղմելով (3) ձախ յենարանին՝ իւր ամենէն ցած կէտին հասած վայրկենէն օգտուելով (հոս է զսպակը սեղմելու տեղը) իբր ապաստան [illegible] գործածելով անոր վրայ պիտի կոխէ, մարմինն ալ քիչ մը ղեկին վրայ ծռելով, աջ սրունքը հեծելանիւին մէջէն անուան վրայէն պիտի անցնէ դէպ ի ձախ (ճիշդ ձիէն վար իջնելու ձեւով) եւ գետինը պիտի կոխէ, բայց առանց բրած միջոցին աճապարել պէտք չէ։

Երկանիւ կամ երկանուակ հեծնելու համար այսչափ դասերու երկար շարքէն ոչ ոք թող խրտչի, վասն զի թէեւ բոլոր ատոնց գրելը երկար, բայց գործադրելը շատ արագութեամբ կ'ըլլայ, գրեթէ ընդհանրապէս։ Ժամուան մը մէջ եւ առանց չափազանցելու քառորդ ժամու մէջ հեծնել սորվողներ եղած են։

Եռանիւին հեծնելուն գալով, ասիկա օգնականի պէտք չունի, միայն սկիզբները արագութեամբ երթալու չէ, մանաւանդ դարձուածներու գնացքը մեղմելով ուսանողը իւր մարմինը շրջանին (կոր գծին) ներսի կողմը ծռելու է։

Գնացքը կառավարել, ղեկավարել սորվելէ վերջ միայն՝ ամենայն արագութեամբ երթալու է։

ԼԻՕՆ-ՇԱ.

---

(1) Բազմապատկող մասերուն շատութիւնը կը կայանայ, ուղղիչ անիւին տրամագծին մեծութեան, ոտքով դարձնելիք յենարանաց անուակին ակռաներուն շատութեան եւ անուակիկին ակռաներուն քիչութեան մէջ։

(2) Պողպատը պաղ վիճակի մէջ քաշելը դժուար է ու շատ խնամք պէտք է, մանաւանդ մեծ ծախքի կը կարօտի. ուստի տափակ պողպատը խողովակի ձեւ գալարելով եզրերը կը փակցնեն. այս տեսակէն խորշելու է։

(3) Հեծելանիւին գնացքը մեղմելու համար երկու կերպ կայ, առաջինը՝ զըսպակը սեղմելով եւ երկրորդը՝ ոտքով յենարաններուն դիմադրելով. առաջինը վար իջնելու համար եւ երկրորդը դարձուածներու համար գործածելու է։

ԱԶԴ

Արդէն բնաւ տարակոյս չկայ թէ մաքուր, հին եւ գիտականապէս պատրաստուած ճշմարիտ քինաքի գործածումը առողջապահական միջոցներէն մէկն է ընդդէմ այն համաճարակին որ կը տիրէ մայրաքաղաքիս ինչպէս նաեւ ամբողջ Եւրոպայի մէջ։

Հոս հարկ չկայ ի մէջ բերելու եւրոպացի երեւելի գիտուններու կարծիքներն այս մասին։ Այդ նեղութենէն կ'ազատէ ձեզ գործածումն այս ըմպելիքին զոր այս երեւելի գիտունք ներմուծած են հնդկաստանային հիւանդանոցներու մէջ եւ իրենց խորհրդովը տարածուած է հասարակութեան մէջ։

Քաղաքակիրթ աշխարհի կեդրոնին մէջ կատարուած կրկին փորձերը իրօք ապացուցած են թէ քինաքը անանկ կազդուրիչ տարրեր կը պարունակէ որ կազմը կը պահպանէ անիծեալ ախտին կանխատրամադրութիւններէն եւ անխնաս կ'ընէ առաջին յարձակումները՝ քիչ շատ մեղմելով անոր ծանրութիւնը։

Բայց որպէս զի այս հրաշալի ըմպելիք առաջ բերէ իր բարերար արդիւնքը պէտք է որ քինաքին տեսակն ու տարիքը երաշխաւորուին։

Ծանօթ է հասարակութեան թէ միակ քինաքը որ կ'ընծայէ այսօրինակ երաշխիքներ ԹՐԻԲՕՍ քինաքն է, իր նախնական նիւթին գերազանցութեանը, իր գիտական անքաղդատելի պատրաստութեանը, ինչպէս նաեւ իր առնուազն վեց տարուան հին արտադրութեանը պատճառով։

Իր մեծ սպառումն յԵւրոպա, մանաւանդ ի Ֆրանսա որ ստացած է ոսկի շքանշաններ տիեզերական ցուցահանդէսներուն մէջ, լաւագոյն ապացոյցն է։

50,000 ֆրանքի պարգեւ մը կը տրուի այն անձին որ ապացուցանէ թէ ուրիշ քինաքներ ունեցած են նոյն պատուանշանները Եւրոպայի մէջ։

Ամէն տեղ առանց նախապատուութեան ուզեցէք ԹՐԻԲՕՍ քինաքը, եթէ կ'ուզէք ձեր առողջութիւնը պահպանել ընդդէմ ձեզ սպառնացող վտանգին։

Մեծ ուշադրութիւն կը յանձնարարուի կեղծերու դէմ։

Թուրքիոյ գլխաւոր գործակալները ՏՈՒԲԱՍ եղբարք, Ղալաթիա, Ալիքսատի խան, թիւ 17։

Հայերէնի, ֆրանսերէնի, Թուրքերէնի, Թուաբանութեան եւ տոմարակալութեան ըստ բաւականին հմուտ երիտասարդ մը կը փափաքի պատուաւոր առեւտրական տան մը մէջ պաշտօն վարել գոհացուցիչ ամսականաւ։ Բարի վարք երաշխաւորեալ։ Դիմել Գալաքճըլար Սէքեթճի խան։ 2—3

ՏՈՔԹԷՕՐ Ե. ՄԱՍԻՍ

(Թօփջի փողոց Թիւ 10)

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, կէս օրէն վերջը ժամ 7էն 10. չորեքշաբթի օրերը ձրի։ Ներքին ամէն հիւանդութիւններէ զատ մասնաւորապէս կը դարմանէ ստամոքսի, աղիքներու եւ ծննդամիզական գործարանաց հիւանդութիւնները։ 928 21—26

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Վ. Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ

Հետեւողութեամբ

[illegible]

ԱՌԱՒԵԼ ՔԱՆ 45,000 ԲԱՌ, ՈՃ, ԵՒԱՅԼՆ

Անգլիերէնէ ի հայ-աշխարհիկ բառգրքի մ'անհրաժեշտ պէտքը ի վաղուց զգալի եղած էր. նոյն պէտքը լրովին գոհացուցած է Անատոլիա Գոլէճի ուսուցիչներէն Վ. Յ. Յակոբեան էֆէնտի պատրաստելով իր երկու պաշտօնակցաց աջակցութեամբ։

Բաց ի սովորական բառերէ եւ ոճերէ կը պարունակէ նաեւ ''գիտութեանց, արուեստից եւ գեղեցիկ դպրութեանց,, վերաբերեալ բոլոր բառերն եւ ոճերն, պարզուած իրենց ճիշդ հայերէն համանշանակներով, հետեւողութեամբ Քաջունիի, Ալգերեանի, Նորայրի, Կոյումճեանի եւ Նաւասարդեանի Գաղ. Հայ. Անգլ. եւ Գերմաներէն բառագրոց եւ գիտական-արուեստական նորագոյն գործոց մանրակրկիտ քաղուածութեամբ, ի հարկին նաեւ տաճկերէնով։

Սոյն բառգրքին կցուած է նաեւ. 1. Անգլիերէնի մէջ գործածական զարմած լատիներէն, գաղղիերէն, իտալերէն եւյլն. ոճեր։ 2. Յատուկ անուանց ցանկ մը՝ հնչումներով։ 3. Տարրական բերականութիւն մը Անգլիերէն լեզուի, յորում պարզուած են մասնիկներու դերն եւ զօրութիւնն, անգլ. հնչման եւ շեշտերու մասնաւոր կանոններն, համառօտագրութիւնք որ յոլով գործածելի են լեզուին մէջ։ 4. Այլ եւ այլ նշանք. հնչումներն, «մեծ խնամով հայատառ»։

Ամբողջ գործը «փոխանակ 35ի» որ խոստացուած էր՝ 45 թերթ պիտի ըլլայ։ Բաժանորդագինն է պարզ կազմ 30, լաթ՝ 35 եւ կիսակաշի՝ 40 ղրուշ։ Փոստի ծախքը գնողին վրայ է։

Փափաքողը պարտին դիմել հրատարակչին, Զ. Թորոսեան գրավաճառ Պոլիս, Պահճէ-Գաբու նոր փոստին դէմ թիւ 4. ուր է «միակ» կեդրոնատեղին գործոյս։ Ա. թերթին նմուշը ձրի կը տրուի գրասիրողներուն։ Լոյս տեսած թերթերը կը տրուին բաժանորդաց։ Հրատարակուած է 37րդ թերթը։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կեդրոնատեղի Ղալաթիա

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ

Համիտիյէ փողոց, Թոմրուք խան

ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ Ի ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղք

Ատալիա
Ատանա
Այտըն
Հալէպ
Աղեքսանդրիա
Ադր.պոլիս
Էնկիւրի
Պաղտատ
Պէրութ
Պրուսա
Դամասկոս
Դրամա
Լառնաքա
Գահիրէ
Լիմասոլ
Մերսին
Նազիլլի
Նիքօսիա
Ուշաք
Փիլիպէ
Բօր-Սաիտ
Ռուսճուք
Սելանիկ
Սամսոն
Իզմիր
Սոֆիա
Տրապիզոն

Պարտաթուղթերու եւ արժէթուղթերու յանձման փոխարէն տոկոսով փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով։

Դրամագլոց արժէթուղթերու։

Հանում փոխանակագրերու, չէքերու, վարկաթուղթերու եւ հեռագրական հրամանագրերու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։

Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժէթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու։

Գանձում կտրօններու, արժէթուղթերու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում դրամներու։

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հաստատ տոկոսի սակերով.

Տարին 2½ % մէկ տարուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց աստի փոխառութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իբր աւանդ։

Բերայի գրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակահանութեան զանազան թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտաթուղթեր, օսմանեան պարտաթուղթեր, հելլենական պարտաթուղթեր, Պանամայի պարտաթուղթեր, եւ այլն եւ այլն։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտաթուղթերու պոնտներ, եւ արժէթղթեր կ'ընդունին, ընթացիկ հաշուով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի տարին 3% տոկոսով։

Աւճէրեան շոգենաւը, նաւապետ Մուսըր, Լիվրբուլէն պիտի հասնի ընդհ. վաճառքով։

Գործ. Աւճէրեան [illegible] ընկ.
Էտ. Լաֆոնթէն

CUNARD ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մորոքքօ շոգենաւը, նաւապետ Պալօ, Լիվրբուլէն աստ կը հասնի դէպ ի մայիս 8։

Շէրպուր շոգենաւը, նաւապետ Պարօն, [illegible] հասաւ։

Եկեղեցական երգոց վարժ եւ վկայեալ երգեցող մը պատրաստ է յառաջիկայ Զատկական տօներու օրերը երգել մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց միոյն մէջ, ուր որ պէտք կայ, գոհացուցիչ վարձատրութեան փոխարէն։ Դիմել Պահճէ-Գաբու, Գազազլէր Խան՝ Սմբատ Դուռեանի գործակալութեան գրասենեակը. 1016 3—3

ՆՈՐ ԳԻՒՏ

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԱԿՌԱՅԻ ԼԻՆՏԵՐՈՒ

ԱԼԻՔՍԱՆ ԹՕՆԱՏՐՃԵԱՆ

Արհեստական ակռաներու յատուկ նորահնար լինտեր՝ երեւցած մասը միակտուր կիտուածք (Եմայլ)։ Ո՛չ մէկ ձեւի մէջ քաուչու (լաստիք) չեն պարունակեր բնաւ։ Գլխաւոր առաւելութիւն՝ բերնէ հանելու եւ լուալու պէտք չունին։ Իւրաքանչիւր մարդու իր լինտերու մասդոյնովն ու անոնց ուռուցիկ եւեւէջներովը կը պատրաստուի, այնպէս որ կարելի չէ արհեստականը բնականէն զանազանել։ Իսկ ներսի մասերը 24 այար միակտուր ոսկիէ։

Առողջապահական տեսակէտով կայս. բժշկական վարժարանի ժողովէն քննուած եւ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն 15 տարուան համար հնարիչի արտօնութիւն տրուած է։

Արգոյ հասարակութեան կը ծանուցեմ՝ արհեստական ակռաներու գործածութեան այն դիւրութիւնները որք մինչեւ ցարդ տեսնուած չեն բնաւ։ Կը շինեմ ամբողջ կամ անջատ շարքեր՝ առանց զսպանակի, առջի օրերէն կատարեալ արտասանութիւն, հանգիստ ծամօղութիւն եւ դիմացկունութիւն երաշխաւորեալ, մինչեւ վերջը առանց փոփոխութեան բերնի մէջ։ Աղտ, հոտ, կոտրելէ բոլորովին զերծ։ Ամբողջ կցակ մը՝ թէ՝ վերի եւ թէ՝ վարի մասեր 14էն 18 ոսկիէ՝ ծանրութեամբ։

Դիմել, բաց ի կիրակիէ, ամէն օր ժամ 4էն 10 (Ը. Թ.) Բերա, Թաքսիմ փողոց, թիւ 3։ 982 24—28

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Քիւչիւք Ապպուտ խան, Թիւ 4. Մարքուճճըլար իչի, Ստամպօլ։ Ամէն օր կէս օրէն վերջը

Սոյն գրասենեակի տնօրէնն, որ երկար տարիներ Օսմ. դատարանաց մէջ զանազան պաշտօններ վարելէ յետոյ այժմ փաստաբանութեան հետեւած է, կը վարէ սոյն գրասենեակի տնօրէնութիւնը։

ԿԸ ԽՄԲԱԳՐԷ Թուրք. լեզուաւ Օսմ. ամէն նախարարութեանց եւ մասնաւորապէս դատարանաց ուղղելի ամէն կարգի եւ տեսակի աղերսագիր, իթիրազ, լահիա, բրօթէսթօ ինչպէս նաեւ ընկերական, առեւտրական եւ վաճառականական պայմանագիր, ծրագիր, մուրհակ, նամակ, յօդուած, ազդագիր եւ այլն։

Ընձեռուած է ամէն միջոց եւ ձեռնհաս անձանց ոյժակցութիւնն, որոց օժանդակութեամբ կը ստանձնէ.

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ օտար տէրութեանց Կ. Պոլսոյ հիւպատոսարանաց եւ Պատրիարքարանաց ուղղելի դատական, առեւտրական, վաճառականական եւ ընկերական նմանօրինակ ամէն կարգի եւ տեսակի գրութեանց՝ հայ. յուն. գաղ. անգլ. գերմ. ռուս. իտալ. սպան. էբրայեց. եւ պուլղ. լեզուօք։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ՝ յիշեալ լեզուօք խմբագրեալ նոյնօրինակ ամէն կարգի եւ տեսակի գրութեանց՝ որ լեզուէ որ կը պահանջուի։

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ՝ չփոթ եւ կնճռալից հաշուոց. Տոմարակալութեան գրութեան վերածումն անկարգ տումարաց։

Գաղտնապահութիւն, ճշդապահութիւն երաշխաւորեալ։ 958

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

Զ. ԱՆԴՐԻՕՄԵՆՕ

Ի ԲԵՐԱ — Մեծ փողոց 283
Ի ՊՈԼԻՍ — Մահմուտ Փաշա յօքուշու 99

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ գոհացնելու համար Բերայի եւ շըրջակայից բազմաթիւ յաճախորդներս, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ քաղաքացիներս որք արդէն կցած են գնահատել իմ լուսանկարչական աշխատութիւններս, մեծ լուսանկարչատուն մը հաստատեցի ի Բերա։ Այս նոր հաստատութիւնը լուսանկարչական առաջնակարգ հաստատութիւններու հաւասար դիրքի մէջ դնելու եւ զայն արժանի ընծայելու համար բերքցիներուն, ոչ մէկ զոհողութիւն չեմ խնայած։ Գործատեղեակներս ունին վերջերս հնարուած գործիներ եւ անոնց այլազան մանրամասնութիւններն, այնպէս որ ամեն մարդ կրնայ իր լուսանկարն հանել տալ իր ճաշակին համեմատ, ամենէն պզտիկ ձեւէն մինչեւ բնական մեծութեամբ։

Երեսնամեայ փորձառութիւն մը եւ լուսանկարչական գործիներուս բազմազանութիւնը երաշխիք մըն են թէ իմ գլիշէներս լաւագոյնս պիտի յաջողին։

Այս բաժիններուս ճշդութիւնն ստուգելու համար կը բաւէ այցելել իմ լուսանկարչատունս եւ, եթէ փափագ յայտնուի, փորձ մը հանել տալ, վստահապէս համոզուելու համար։

Լուսանկարները կը յաջողին թէ՝ մշուշապատ օդին եւ թէ պայծառ օդին։

Գիները համեմատաբար չափաւոր են։

822 89—100

ԻԼԱՆ

Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի ֆապրիգասը իչին միւպայաասը իգթիզա իտէն միւնագասայա վազ օլունմուշ օլու մուգատտէմա միւբէյյէրէն իլան օլունան 10 նէվ թէսքէրէ այրի օլան չարշէնպէնին պազը ճիհէթի պու քէրրէ թաամիլ վէ թէվսի օլարագ մէզգիւր միւնագասանըն թէմտիտի լազըմ կէլմիշ վէ շէհրը հալի ռումինին 27ինճի չարշէնպէ կիւնի իհալէի էվվէլիյէ վէ ֆէրաղը կիւնիւ 100տէ 5 թէմինաթ գաքչէսը իլէ սաաթ 10տա իհալէի գաթիէսինին իճրասը մուգարրէր պուլունտուղունտան էմթիաի մէզգիւրէյէ թալիպ օլանլարըն ճումա վէ պազարտան մաատա պէհէր կիւն նէզարէթի միւշարիլէյհա [illegible] միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

7 Նիսան 1310 1026

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

881

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,794,012

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,099,000

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ կ'ընդունին չափաւոր գնով, և վերոյիշեալ ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 Ա սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց:

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ին Կայս. հրամանաւ արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 րուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 55,000,000 Ֆրք.
1893 ի հասոյթք 20,500,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 70,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ՌԻԳԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փոխ. Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՐՄԻՒԶ

Մանիֆաթուրա Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Դրասենեակ Ս. Ժ. ՌԻԲԲԷՆ ԵՒ ԸՆԿ.

1010

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ին 20 ՍԷՖԷՐ 1310
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԵՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ

771

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՕՔԸՐԸ

500 ատէտ էվլան մէյին, 150 թաքէթ պէյազ մուզավա, 500 մէթրօ սիյահ բէթէն պէզի, 800 մէթրօ սիյահ խաքինաթօ պ'զի, 150 գրեէ թուլթրայ, 150 գրեէ սանտըք գօլաար, 400 թօփ բէթէն չէրիտ, 300 եուվաք սիճիմ, 15 թաքէթ բէնկլի մուզավա:

Տաիրէյի ասքէրիյէ մաթպաասը միւնաքասայիւանէսի յապըլաճագ իչուն մէնէյի մալիյէ զարփընտա մէվճուտ իզթիզա խտէն պատատէ նէվ վէ միգտարը մուհարրէր էշիա չէրանիթը մախսուսէսի տայիրէսինտէ միւտայյա օլունաճագընտան իթասընա թալիպ օլանլարըն իչուն նիսանըն 11ինճի բազար իրթէսի կիւնինէ տէկին մազամը Սէրասքէրի տայիրէսի չուպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

Նօ. 19 2—3

Էրզաք անպարը իչուն միւպայա օլունաճագ օլան 6000 գրեէ չէքէրին պէհէր գրեէսի 84 փարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչուն նիսանը րումինին 14ինճի չարշանպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Նօ. 20 2—3

Նէպաթի եաղ գըեէյի ճէտտէ 40,000 պէհէր գըեէյի ճէտտի 1 զրշ. 19 փարա, մատէն եաղը գըեէյի ճէտտէ 7000 պէհէր գըեէյի ճէտտի 34 փարա:

Ֆէս ֆապրիգայը հիւմայունը իչուն միւպայա օլունմագ իւզրէ մէվգիի միւնագասատա օլան նէպաթի եաղ իլէ մատէն եաղը ֆիյաթ մուրագգամլարը իլէ թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ օլուպ նիսանը րումինին 13ինճի չարշանպիհ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի բէնշէնպիհ կիւնի տախի 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Նօ. 21 2—3

400 թօփ սըգլէթի լիպրա 48, պէհէր թօփը 60, էսէրը ճէտտէ պաթալ քեաղըտը 400 թօփ սըգլէթի լիպրա 33, պէհէր թօփը 53½, Ստամպօլ պաթալ քեաղըտը, 100 թօփ սըգլէթի լիպրա 60, պէհէր թօփը 150, էլէք պաթալ քեաղըտը, 200 թօփ սըգլէթի լիպրա 38, պէհէր թօփը 85½, էլէք Ստամպօլ քեաղըտը, 300 թօփ սըգլէթի լիպրա 19, պէհէր թօփը 23¼, փէրտախթլը Բավիյէ քեաղըտը, 50 թօփ սըգլէթի լիպրա 60, պէհէր թօփը 135 Վէնէտիկ պաթալ քեաղըտը, 400 թօփ սըգլէթի լիպրա 19, պէհէր թօփը 18½, փէրտախթսըզ Բավիյէ քեաղըտը, 30 թօփ սըգլէթի լիպրա 42, պէհէր թօփը 105, զարթօն հա քեաղըտը հարէյի, 50 թօփ սըգլէթի լիպրա 22, պէհէր թօփը 30, էլվան քաղըթ, 5000 թապագա սըգլէթի լիպրա 130, պէհէր թօփը 115, Ինկիլիզ քանթարը եան քեաղըտը, 150 թօփ սըգլէթի լիպրա 58, պէհէր թօփը 101½ լիպրասը նօթա քեաղըտը:

Տայիրէյի ասքէրիյէ մաթպաասը իչուն 310 սէնէսինէ մախսուս օլարագ միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն պալատտէ նէվ վէ միգտարլարը մուհարրէր քեաղըտլար չուպէտէ մահֆուզ պուլունան նումունէլէրի մուճիպինճէ միւնագասայա վազ օլունմուշ վէ հիզալէրինտէ մուհարրէր ֆիյաթլարտան 100տէ 10 թէնզիլի իլէ էսմանը պէհէր հաֆթատա 2չէր 1000 զրշ. թէէտիյէ խտիլմէք վէ չարթնամէսինտէ մուհարրէր չէրայիթը թախթընտա օլմագ իւզրէ թանըպը թէահհիւտտէ պուլունմըշ օլտուղունտան իչպու նիսանըն 7ինճի բէնշէնպիհ կիւնի սաաթ 10տա իհալէի գաթիյէ իճրա օլունաճագ անտէն սօնրա միւրաճաաթ խտէն օլուր իսէ հիւքմիւ օլմայաճագ տըր:

Նօ. 18 3—3

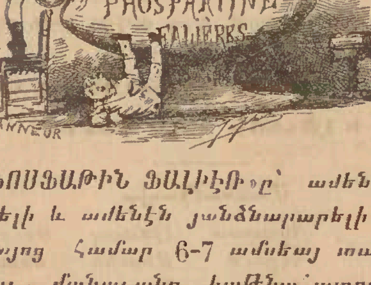

«ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ»ը՝ ամենէն ախորժելի և ամենէն յանձնարարելի դեղն է տղայոց համար 6-7 ամսեայ տարիքէն սկսեալ, մանաւանդ կաթնահատութեան և աճման ատենը, Կը դիւրացունէ ատամներու բուսնիլը, կ'ապահովէ ոսկրներու բարեկազմութիւնը:

Փարիզ, Վիվիէն 6 փողոց և դեղագործները

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթևեկութիւնք

Բշ. 11/23 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:
Գշ. 12/24 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 13/25 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Դշ. 13/25 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչև Պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին:
Եշ. 14/26 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի:

ԱԶԴ.—Ապրիլ 12/24, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին: 605

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ
Մարսիլիոյ և Պոնտոսի մէջ-
կանոնաւոր ուղեւորութիւն

Սէյտոսոս շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղևորի ապրիլ 24ին:

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղևորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղևորի և ապրանք փոխադրութիւն

Նաւուղեքի, ուղևորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
477 Մումհանէ Սիթէ-Ֆրանսէ

Արտօնատէր Ա. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
Պաղչէ-Գաբու Կ. Պոլիս

Մասնագէտք առանց քաշելու լինելու արհեստական ատամներ պատրաստելու, ... անցաւէն ամենաատակ դրուած ատամներ, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև զարմանումն ամէն տեսակ բերնի և ատամի հիւանդութեանց. (Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչև կէս օր: 114

ՓՕՆԵԱՔ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

[illegible]

ԽՆԴԻՐ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

ԳՕՆԵԱՔ ԽԱՂՈՂԻ ՀԱՐԱԶԱՏ ԳԻՆԻԷՆ

Ս. Ի. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍԻ Ի ՊԻՐԷԱՅ

Փորձեալ՝ հիւանդ և ապաքինեալ անձանց գործածութեամբ և յանձնարարեալ նշանաւոր քիմիագիտաց և բժշկաց մասնաւոր յայտագիրներով որոց անուանքն ստորև կը յիշուին:

Ա. Կ. Խրիստոմանոս. դասատու ընդհանուր Քիմիագիտութեան եւ Տնօրէն բնալուծարանին:

Pierre Apery (Constantinople) Chimiste expert assermenté près la Municipalité du VIe cercle et des Consulats d'Autriche Hongrie, de Grèce et d'Allemagne.

Օթ. Ռուսոփուլոս. օգնական դասատու Քիմիագիտութեան ազգային Համալսարանին եւ զինուորական բնագէտ նաւային վարժարանին.

Սփ. Ա. Իգոնոմիտիս. Քիմիագէտ եւ օգնական դասատու Համալսարանին:

Տ. Օրֆանիտիս. դասատու համալսարանի եւ նախագահ բժշկական խորհրդոյն:

Թ. Աֆէնտուլիս. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Պիրէայի Հան- հիւանդանոցի:

Ե. Գարամիցա. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Աթէնքի գործնական բժշկութեան:

Մ. Հաճիմիխալիս. դաս. Համալսար:

Տ. Գոնսուշաս. դաս. Համլս. եւ Տնօրէն Մանկաբարձական վարժարանին:

Ա. Զիննի. դաս. Համալ. անդամ Մանկաբուժական ժողովոյն, բժիշկ Մանկաբուժարանին Աթէնս եւ անդամ Եւրոպիոյ զանազան գիտական ընկերութեանց:

Ի. Ղալվանիս. դաս. Համլ. Տնօրէն վիրաբուժ. հիւանդանոցի, եւ անդամ վիրաբուժական ընկերութեան Փարիզու:

Ն. Տ. Մագգաս. դաս. Համալս. եւ բժիշկ «Եվանկելիսմոս» հիւանդանոցին:

Ս. Մերգուրիս. Տնօրէն քաղաքապետական «Էլպիս» հիւանդանոցին:

Է. Գալլիոնծիս. օգ. դաս. վիրաբուժութեան.

Ալ. Սգուֆօս. բժշկապետ զօրաց:

Ե. Լաղուտարիս. բժշկապետ նաւ. զօրաց:

Ն. Բէգզոփուլոս. դաս. ախտաբանութեան:

Է. Ֆօգաս. բժիշկ եւ անդամ բժշկ. ընկերթ.

Փ. Գամպանիս. բժիշկ Թագ. արքունեաց:

Ն. Քս. Տէլաբորթա. դաս. Համալս:

Օփ. Դոնտոլէօն, Տնօր. վիրաբոյժ. գիտ.

Խաւթ. Տամուլիանոս. Տնօրէն զինուորական շտեմարանին դեղօրէից:

Էլ. Տրիցաս. դեղ. նաւային զօրանոցի.

Ն. Փասթարիս. բժիշկ ի Քիոս:

Ա. Է. Ա. Գոմանոս փաշա. բժշկապետ արքունեաց Խտիվի յեգիպտոս:

Ե. Զանկարօլաս. բժշկապետ Աղեքսանդրիոյ յոյն հիւանդանոցի եւ անդամ միջազգային առողջ ընկերութեան Եգիպտոսի եւ Փարիզու բժշկական Աքատէմիայի:

Ն. Մօսխոսոս. Տնօրէն Աղեքսանդրիոյ յոյն հիւանդանոցին-

Զամպարօս փաշա. բժիշկ ի Կ. Պոլիս:

(Կան նաեւ բազում այլ յայտագիրներ և կարծիքներ թէ՛ ներքին և թէ՛ արտաքին նշանաւոր բժշկաց և քիմիագիտաց կողմէն որք զանց առնուած են:)

ԲՆԱԼՈՒԾԱՐԱՆ ՊԻԷՐ ԱՓԷՐԻԻ
Թիւ 2,164

Փիէր Ափէրի Քիմիագէտ իրագէկ եւ երդմնեալ պաշտօնեայ Քաղաքապետութեան, եւ Աւստրիոյ, Գերմանիոյ եւ հելլենական հիւպատոսարանաց:

ՏԵԱՌՔ Ս. Ի. եւ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ
Ի Պիրէայ հրապարակ Ապօլոնի

Ձենէ պատրաստեալ քօնեաքը քիմիական բնալուծութեան ենթարկելով գտանք հետեւեալները,

ԲՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐՔ

Պարունակեալ բանակութիւն իւրաքանչիւր շիշի 775 խորանարդ հարիւրամեդր.—Տեսք յստակ.—Ցոյժ Թեթեւ Թթու.—Հոտ հաճելի եթերի նման.—Համ կիզիչ եւ ախորժելի.—Գոյն ոսկեդեղին.—Կազմութիւն հոսող եւ փոքր ի շատէ անհաստատ.—Մրուր ոչինչ.—Խտութիւն 0,939—15° աստիճան:

Աստիճանք. Ե. Լուսսաք 43, 5—15°
» Գարթիէ 17,50—15°
» Վօմէ 18,00—15°
Եռացում. 83

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բնական խաղողի գինի 43,40—100,00—ջուր 55,00—100,000.—Շաքարեղէն Թանին. Նիւթական տարր 1,50—100,000:

Սէվալիէ, Շաթօ, Վիտէրիալ, Սոէյնէր, Սալէ, Մօլիէր եւ Ստէյնէն ցոյց տրուած եղանակներու հետեւելով՝ ընդունայն աշխատեցանք ձեր պատրաստած ԳՕՆԵԱՔին մէջ օտար նիւթեր գտնելու:

Մեր խուզարկութիւններէ բացայայտ կ'երևի որ ձեր ԳՕՆԵԱՔը ոչ մի օտար ցքի կամ ներկիչ նիւթ կը պարունակէ եւ ոչ արհեստական համեմներ, այլ խաղողի հարազատ գինիէն պատրաստեալ է, որով ջերմապէս կը յանձնարարեմք ամէն կամեցողին լաւ ԳՕՆԵԱՔ ունենալու:

Ի Կ. Պոլիս 11/23 սեպտ. 1891
Փ. ԱՓԷՐԻ

Թիւ 1,203

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Պ. Պ. Մէթաքսաս եղբարց հրաւիրանօք ի Պիրէայ գտնուած գօնեաքի գործարաննին այցելեցի եւ հոն պատրաստեալ ըմպելին նախնական նիւթերը քննելով գտայ թէ խաղողի ցքին կը հանուի 1890 Lille գաղղիական քաղաքին Warein գործարանին շինած կայլակագործիւ եւ գործածեալ գինին «Տերմակ Մօսխաթօն» է. գտայ նաեւ թէ 42 մեծ տակառաց մէջ 85,000 օխա պատրաստի գօնեաք կը գտնուի որ տարիէ մը աւելի շտեմարանեալ է զուտ հելլենական ԳԻՆԻէ եւ որ կը պարունակէ 42,5 % բնական ցքի գինւոյ բոլոր անուշահոտութիւնն ունենցող: Ուստի կարող եմ յանձնարարել ի պաշտօնէ Մէթաքսաս եղբարց ՔՕՆԵԱՔը իբր հարազատ հելլենական որ կրնայ մրցիլ գաղղիական հարազատ գօնեաքներուն հետ:

Աթէնս 4 Օգոստ. 1892
Տ. Կ. ԽՐԻՍՏՈՄԱՆՈՍ
Դասատու ընդհանուր բնալուծութեան եւ Տնօրէն բնալուծական գործարանին,

Միակ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՊՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ 815

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La
VELOUTINE
պատրաստուած Պիսմութով
ձեռամբ
CHes FAY, Parfumeur
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ ըր Լըփըլըթիէ, Պանք փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Լիֆ»	»	114,500,000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունն՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԴԱՆՔԱՆ: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քալփաքեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ. 690

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1894 ԱՊՐԻԼ 2 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՅԻՍ 1

Վոսփորէն Ելլող շոգենաւեր

11 40	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիք.Մրկ.Ր.Հիս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
11 30	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
11 30	Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.
11 45	Պէյզ.Բշպ.Չպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնիք.Չէնկ.Պէյլ.Գզկ.
12 45	Ենմ.Մէզ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.Մրկ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պէշ.
12 40	Պէյզ.Բշպ.Ենք.Չպգ.Գնլ.Պօյճ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Պէպ.Արն.Զնկ.Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Իսկ.Պշք.Գապ.
1 15	Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Չպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշք.
2 —	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիք.ՍԹՆ.Միրկ.Պյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
2 40	Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Բշպ.Չպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Իսկ
8 15	Ենմ.Մզրպ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹէՆ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պէշքթ.
4 30	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշք.
4 30	Պէյզ.Բշպ.Չպգ.Գնլ.Ա.Հիս.Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշք.
5 45	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Ենիք.ՍԹՆ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
7 —	Մրկ.Ր.Ա.Հս.Գնտ.Արնվ.Զնկլ.Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Իսկ.Պշք.
7 —	Ենմ.Մէզ.ՊէօյԹրպՊէյզ.Բշպ.Ենք.Միրկ.Գնլ.Ր.Ա.Հս.Գնտ.Արն.Զնկ.Պէյ.Օրթ.Գզկ.Պշք.Իսկ
7 45	Ա.Ր.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Մրկ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
8 45	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Չպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Իսկ.
9 —	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիք.ՍԹՆ.Պօյ.Ր.Հս.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշկ.
10 15	Ենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Մրկ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Օրթ.Պշկ.

Կամուրջէն Վոսփոր Դիմող շոգենաւեր

1 15	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
2 15	Պէշ.Օրթ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.
2 45	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Չպգ.Բշպ.Պէյզ.
3 15	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Միրկ.ՍԹէՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզրպ.Ենմ.
3 35	Գապ.Պշկ.Իսկ.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Արվ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.Ենք.Բշպ.Պզգ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
4 30	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
5 20	Իսկ.Պշկ.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Արվ.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Չպգ.Մրկ.
5 15	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.Ր.Ա.Գվ.
6 —	Գապ.Պշկ.Օրթ.Արվ.Պէպ.Ա.Ր.Հս.Մրկ.Ենք.Պզգ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
7 —	Պշկ.Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Արվ.Գնտ.Ր.Հս.Պօյճ.Գնլ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
8 30	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
9 30	Պշկ.Օրթ.Արվ.Գնտ.Ր.Հս.Պօյ.Գանլ.Ենք.Պէզ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
10 5	Գապ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Չպք.Բշպ.Պզգ.Մզպ.Ր.Ա.Գվ.
10 20	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Մրկ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
10 50	Գապ.Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հսք.Գնլ.Մրկ.Ենք.Բշպ.Պզգ.Պէպ.Ենմ.գացող շգ.ն պիտի հաղորդակցի.
11 10	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Չպգ.Բշպ.Պզգ.
11 20	Պշկ.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.ՍԹէՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմահալլէ
11 30	Պշկ.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Պէպ.
12 15	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.